

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

 प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३५७७, ९७६१८१५४००,
९८४१५१२१७, ९८४१२४६२६९
 marketing2prabhav@gmail.com

वर्ष १२ अंक १७० काठमाडौं बिहीबार, ३० असोज २०८२ Prabhav National Daily Thursday, 16 October 2025 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५/-

नेपाल लगातार दोस्रोपटक टी-२० विश्वकपमा

- » सन् २०१४ मा पहिलोपटक विश्वकप खेलेको नेपाल समग्रमा तेस्रोपटक छनोट
- » ओमानमा जारी आइसिसी टी-२० एसिया-इस्ट एसिया छनोटमा उत्कृष्ट प्रदर्शन
- » बुधवार युएईले सामोआलाई पराजित गरेपछि नेपाल दुई खेल खेल्नुअघि नै विश्वकपमा

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाल टी-२० विश्वकपमा लगातार दोस्रोपटक छनोट भएको छ । ओमानमा जारी आइसिसी टी-२० एसिया-इस्ट एसिया छनोटमा उत्कृष्ट प्रदर्शन गरेको नेपाल दुई खेल खेल्नुअघि नै विश्वकपमा छनोट भएको हो ।
अब नेपालले आगामी वर्ष (सन् २०२६) भारत र श्रीलंकामा हुने टी-२० विश्वकपमा खेल्ने छ । सन् २०२४ मा अमेरिका र वेस्ट इण्डिजमा भएको टी-२० विश्वकप

ओमानलाई हराउँदै नेपाल शीर्षस्थानमा

आइसिसी टी-२० विश्वकप एसिया-इस्ट एसिया प्यासिफिक छनोटमा लगातार जित निकाल्दै नेपाल शीर्षस्थानमा उक्लिएको छ । बुधवार राति ओमानलाई ३८ रनले हराउँदै नेपाल आठ अंकसहित शीर्ष स्थानमा उक्लिएको हो ।
यससँगै ओमानमा जारी प्रतियोगितामा नेपालले अपराजित यात्रा कायमै राख्नुका साथै उपाधिनजिक पुगेको छ । अब अन्तिम खेलमा सामोआसँग खेल बाँकी छ । उक्त खेलमा जित हात पारे नेपालले उपाधि जित्ने छ ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

खेलेको नेपाल समग्रमा भने तेस्रोपटक यस प्रतियोगितामा छनोट भएको हो । पहिलोपटक सन् २०१४ मा बंगलादेशमा सम्पन्न विश्वकपमा नेपालले खेलेको थियो ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

नेतृत्व नछाड्ने अडानमै ओली महाधिवेशनमा हराएर देखाउन चुनौती

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले एमालेको नेतृत्व तत्काल नछाड्ने बताएका छन् । ललितपुरको भनीमण्डलस्थित रामबाग महलमा बुधवारबाट सुरु भएको केन्द्रीय कमिटी बैठकमा ओलीले आफूलाई महाधिवेशनमा हराएर देखाउन नेताहरूलाई चुनौती दिए ।
जेन-जी आन्दोलनका कारण भदौ २४ गते प्रधानमन्त्रीबाट राजीनामा दिएर सडकमा आइपुगेका ओलीले पार्टी नेतृत्वबाट हट्नुपर्ने भनी फेसबुकमा आएको माग आफूले नमान्ने तर्क गरे । 'मैले हट्नुपर्छ भनेर फेसबुकले भन्ने होइन, यो कमिटीले भन्ने । केन्द्रीय कमिटीले के भन्छ, त्यो मान्ने हो । त्यो महाधिवेशनले देखाउँछ,' ओलीले भने । जेन-जी विद्रोहपछि, धेरैले शीर्ष तीन नेताले नेतृत्व छाड्नुपर्ने आवाज चर्किएको छ ।

जेन-जी विद्रोहअघि नै एमालेमा वरिष्ठ उपाध्यक्ष ईश्वर पोखरेल, उपाध्यक्ष सुरेन्द्र पाण्डे, युवराज ज्ञवालीलगायतले ओलीले अब नेतृत्व छाड्नुपर्ने सुझाएका थिए । तर ओलीले उक्त प्रस्ताव अस्वीकार गरिरहे । जेन-जी विद्रोह र अरु दलहरूले नेतृत्व परिवर्तनको सुरसार गरेपछि सबैभन्दा पहिले महाधिवेशनको मिति र स्थान तोक्ने नेता बनेका छन् ओली । उनले ११औं महाधिवेशन मंसिरको २७ देखि २९ गतेसम्म पोखरामा गर्ने प्रस्ताव राखेका छन् । जबकि एमालेको महाधिवेशनको कार्यकाल अझै एक वर्ष बाँकी छ । २०७८ मंसिरमा चितवनको सौराहमा एमालेको १० औं महाधिवेशन भएको थियो ।
ओलीले नेतृत्वबाट विदा नलिएर महाधिवेशन तोक्नुलाई फेरि नेतृत्वमा आउने चाहना देखाएको एमालेका एक केन्द्रीय सदस्यले बताए । 'ओली फेरि नेतृत्वमा आउने देखिन्छ । यसको ग्राउण्ड उहाँले गोदावरीको विधान महाधिवेशनमा तयार पारिसक्नुभयो,' ती केन्द्रीय सदस्यले भने । गोदावरीमा भदौ २२ मा सम्पन्न विधान महाधिवेशनले ओलीलाई अर्को

कार्यकालका लागि अध्यक्ष बन्न पाउनेगरी ढोका खुला गरिदिएको थियो । यसअघि दुई कार्यकालभन्दा बढी अध्यक्ष बन्न नपाउने व्यवस्था विधानमा थियो । उनले आफू अध्यक्ष बन्नकै लागि उक्त प्रावधान विधान महाधिवेशनमार्फत हटाएका थिए ।

संसद् पुनर्स्थापनामा जोड

एमाले अध्यक्ष ओलीले आफ्नो राजनीतिक प्रतिवेदनमा अन्तरिम सरकारकी प्रधानमन्त्रीमा सुशीला कार्कीलाई सिफारिस गरेको तर आफ्नो सुझाव बाहिर गएर संविधान बाहिरबाट सरकार गठन भएको दावी गरेका छन् । 'संविधानसम्मत निकासका लागि कामचलाउ सरकारको प्रधानमन्त्रीको हैसियतले प्रतिनिधिसभा विघटन नगरी सरकार गठनका लागि सिफारिस गरेको थिएँ । तर त्यो सुझाव विपरीत संविधान बाहिरबाट सरकार गठन गरिएको छ । तसर्थ यो सरकार असंवैधानिक छ,' ओलीले भने ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

देउवाको प्रशंसा

एमाले केन्द्रीय कमिटीको पहिलो दिन अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले १५ बुँदे राजनीतिक प्रतिवेशन पेस गर्दा नेताहरूले कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवाको प्रशंसा गरे ।
देउवाले मंगलवारमात्र कार्यवाहक सभापतिको जिम्मेवारी उपसभापति पूर्णबहादुर खड्कालाई दिएका थिए । एमाले केन्द्रीय कमिटीमा उनको उक्त कदमको प्रशंसा भएको हो । केन्द्रीय सदस्य विद्या भट्टराईले केन्द्रीय कमिटी बैठकमा बोल्दै देउवालेजस्तै निर्णय गर्न ओलीलाई आग्रह गरिन् । 'हामीसँग सहकार्य गरेको कांग्रेसले हिजो गरेको निर्णयको समानार्थी हुनेगरी हामीले पनि निर्णय गर्नुपर्छ,' भट्टराईले भनिन् ।

भट्टराईलेभैँ अरु नेताहरूले पनि केन्द्रीय कमिटीमा देउवाको प्रशंसा गरेका थिए । माओवादी केन्द्रले यसअघि कार्यसमिति भंग गरी महाधिवेशन आयोजक समिति गठन गरिसकेको छ । माओवादीले मंसिरमा महाधिवेशन गर्ने भने पनि मिति र स्थान तोकेको छैन ।

एमाले अध्यक्ष ओलीले भने आफू यस्तो लहडमा नलाग्ने र सरकारको नेतृत्वमा फेरि पुग्न सक्ने सन्देश दिएका छन् । 'कतिपयले त मलाई भन्नुहुन्छ । तपाईंलाई बोकेर त जानै सकिँदैन । किन बोक्नुपर्छो म आफैँ हिँड्छु । हिँड्न नसक्ने हैन । दौड्न सक्ने अवस्थामा छु,' ओलीले भने ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

क्रोएसियाले घटायो विदेशी कामदारलाई दिने 'वर्क पर्मिट'

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सन् २०२२ यता पहिलोपटक क्रोएसियाले विदेशी कामदारहरूका लागि जारी गर्ने रोजगार अनुमति (वर्क पर्मिट) मा कमी आएको देखिएको छ । क्रोएसियाको गृह मन्त्रालयको तथ्यांकअनुसार सन् २०२५ को पहिलो नौ महिनामा करिब एक लाख ३६ हजार २०० जनाले मात्र अनुमति पाएका युरोपेली यात्रा सूचना र अनुमति प्रणाली (इटिआइएस)ले बुधवार जानकारी दिएको छ ।
यो नौ महिनाको संख्या गत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १४ प्रतिशतले न्यून भएको जनाइएको छ । यदि यो प्रवृत्ति जारी रहे वर्षको अन्त्यसम्म कूल अनुमति संख्या एक लाख ८० हजारभन्दा तल झर्नसक्ने जनाइएको छ । गत वर्ष दुई लाख छ हजारभन्दा बढीले अनुमति पाएका थिए ।
इटिआएसका अनुसार पछिल्लो तीन वर्षसम्म विदेशी कामदार भित्रने क्रम दोब्बरले बढेको थियो । क्रोएसियाले

- » श्रम स्वीकृति घटाउँदा नेपाली श्रमिकसमेत प्रभावित हुने
- » करिब २५ हजारको संख्यामा रहेका नेपाली विदेशी श्रमिकहरूमध्ये दोस्रो धेरै
- » गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा १३ हजार ८३५ जना श्रम स्वीकृति लिएर क्रोएसिया गएको तथ्यांक

■ ■ ■

ल्याएका नयाँ नियममा वर्क पर्मिटमा कडाइ, प्रमुख उद्योगहरूमा श्रमिकको

मागमा कमी र त्यहाँको स्थानीय श्रमबजारमा देखिएको परिवर्तनले श्रमिक लग्ने क्रम घटेको जनाइएको छ ।
त्यहाँको जंगल क्षेत्रमा भूकम्पपछिका केही पुनर्निर्माण परियोजनाहरूमा नेपाल, भारत र फिलिपिन्सजस्ता देशका अदक्ष कामदारहरूको अत्यधिक माग बढेको थियो जहाँ हाल श्रमिकको माग घटेको छ ।
त्यस्तै, त्यहाँको श्रमबजारमा श्रमिकको तलब बढ्दै जाँदा स्थानीय कामदारहरू काममा फर्किन थालेको भनिएको छ । त्यहाँका धेरै अवकाशप्राप्त व्यक्तिहरू पार्ट टाइम काममा फर्किन थालेको भनिएको छ ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

मलेसियाले १३ प्रमुख क्षेत्रमा कामदार भर्नाका लागि विशेष स्वीकृति दिने

काठमाडौं (प्रस)- मलेसियाको सरकारले १३ प्रमुख क्षेत्रमा विदेशी कामदार भर्नाका लागि विशेष स्वीकृति सुविधा घोषणा गरेको छ । गृहमन्त्री सैफुद्दिन नासुतिन इस्माइलले मंगलबार उक्त घोषणा गर्दै महत्वपूर्ण उद्योगहरूमा देखिएको श्रमिक अभावलाई यसले सम्बोधन गर्ने बताएको मलेसियाली सञ्चारमाध्यमले जनाएका छन् ।

मलेसियाको आर्थिक वृद्धि र सार्वजनिक कल्याण सन्तुलित गर्ने प्रयासस्वरूप यो व्यवस्था गरिएको समाचारमा उल्लेख छ । यस योजनाअन्तर्गत विदेशी कामदारको कोटा तीन मुख्य क्षेत्रहरू बगैँचा, कृषि, र खानी तथा ढुंगा निकाल्ने क्षेत्रका लागि खुला गरिने छ । साथै सुरक्षा सेवा, धातुका सामग्री, सरसफाइ र भवन मर्मत, थोक तथा खुद्रा व्यापार, धुने सेवा, रेस्टुरेण्ट, जर्मिनमे आधारित गोदाम, कार्गो ह्याण्डलिंग, सरकारी निर्माण परियोजना र मलेसियाली लगानी विकास प्राधिकरण (एमआईडीए)द्वारा स्वीकृत नयाँ लगानीहरू गरी १० उपक्षेत्रहरूमा पनि समावेश गरिएको भनिएको छ ।
नयाँ व्यवस्थाअन्तर्गत विदेशी कामदार भर्ती गर्न चाहने रोजगारदाताहरूले आफ्नो आवेदन गृह मन्त्रालयअन्तर्गतको विदेशी कामदार व्यवस्थापनका लागि एकल सेवा केन्द्र (ओएससी)मा सीधै पेस गर्न सक्ने जनाइएको छ । प्रत्येक आवेदन स्वीकृत हुनुअघि मलेसियाको विभिन्न नियामक निकायहरूले मूल्यांकन गर्ने छन् ।

मन्त्रालयका अनुसार रोजगारदाताहरूले पेस गरेको आवश्यक कागजात उक्त कम्पनीमा श्रमिकको वास्तविक आवश्यकताका आधारमा मूल्यांकन गरिने छ । मागमा आधारित भर्ना प्रक्रियाले उद्योगहरूलाई प्रतिस्पर्धात्मक र प्रभावकारी बनाउन मद्दत गर्ने विश्वास गरिएको छ । यस कदमले सन् २०३० सम्म मलेसियाको कूल श्रमशक्तिको १० प्रतिशतमात्र विदेशी मजदुर रहने भन्ने सरकारको दीर्घकालीन लक्ष्यलाई सहयोग गर्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

दलहरूसँग सभामुखको छलफल

एमालेबाहेक अन्य दलको जोड चुनावमै

बुधार सभामुख देवराज घिमिरेले आयोजना गरेको छलफलमा सहभागी दलका प्रतिनिधिहरू ।

तस्विरः रासस

■ जेबी योउज्ज्व

काठमाडौं- सभामुख देवराज घिमिरेलाई प्रतिनिधिसभा पुनर्स्थापनाको रिट लिएर सर्वोच्च अदालत जानेबारे अधिकांश दलले समर्थन नगर्ने भएका छन् । विघटित प्रतिनिधिसभाका मुख्य दल नेपाली कांग्रेस, नेकपा माओवादी केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादी र जनता समाजवादी पार्टी नेपालले यसअघि नै विघटनविरुद्ध रिट परिसकेकाले सभामुख सर्वोच्च जानु नपर्ने बताएका हुन् ।
नेकपा एमालेले भने विघटनको संवैधानिक परीक्षण गर्न सभामुख रिटसहित सर्वोच्च

- » विघटनविरुद्ध सर्वोच्चमा रिट लिएर जान एमालेको सुझाव
- » कांग्रेस, माओवादी, राप्रपा, एकीकृत समाजवादी र जसपा नेपाल चुनावमार्फत निकास खोज्नुपर्ने पक्षमा
- » पूर्वमहान्यायाधिवक्ता, बार र सर्वोच्च बारका पदाधिकारीबाट राय लिँदै सभामुख

■ ■ ■

जानुपर्नेमा जोड दिएको छ ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

विघटनविरुद्ध परेका रिटको पेसी १२ कातिकमा

सर्वोच्च अदालतमा दर्ता भएको प्रतिनिधिसभा विघटनविरुद्धका रिटहरूको सुनुवाइ गर्न आगामी १२ कातिकका लागि पेसी तोकिएको छ ।
ती रिटमाथिको सुनुवाइ संवैधानिक इजलासमा हुने सर्वोच्चका प्रवक्ता अर्जुनप्रसाद कोइरालाले बताए । उनका अनुसार बुधवारसम्म १० वटा रिट दर्ता भएका छन् ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

मागअनुसार माटोका सामग्री बनाउन सकस

■ लक्ष्मी गारु

भादगाउँ- भक्तपुरको च्याम्हसिंहकी इन्दिरा प्रजापति पछिल्लो विहान ४ बजे नै उठिछन् । उनी तिहारका लागि आवश्यक माटोका भाँडा बनाउन कुम्हाःया घघा (कुम्हालेको चक्र)मा बरिछन् । तिहार नजिकिएसँगै इन्दिरालाई माटोको पाला लगायतका सामग्री बनाउन भ्याइनभ्याइ छ । त्यसैले उनको दैनिक दिनचर्या विहान ४ बजेदेखि नै सुरु हुन्छ । एकल महिला भएका कारण पनि उनलाई बेफुसंदीले सताएको हो ।

‘तिहारमा पालाको माग अत्याधिक मात्रामा हुने भएकाले यो समय कुमालहरूले अन्य भाँडा बनाउने काम गर्दैनन्,’ उनले भनिन्, ‘एकल महिला हुँ । सबै आफैँले गर्नुपर्छ । त्यसैले विहान ४ बजे नउठे मागअनुसारको माटोको तिहार सामग्री बनाउन सकस पर्छ ।’ छोराछोरी सबै विद्यालय जाने भएता पनि विदा र फुसंदको समयमा छोराछोरीले पनि सघाउने गरेको उनले बताइन् ।

भक्तपुर तालाक्का विनोदकुमार प्रजापतिलाई पनि तिहारको सामग्री तयार गर्न भ्याइनभ्याइ छ । ‘वर्षमा एकचोटि आउने तिहारमा हो, माटोको भाँडाबाट मनम्य आम्दानी हुने । त्यसैले भ्याइनभ्याइ त हुनैपन्यो नि,’ उनी भन्छन् । हिन्दूहरूको दोस्रो ठूलो पर्व तिहार नजिकिएसँगै वजारमा माटोका विभिन्न प्रकारका भाँडाकुँडा र तिहारका सामग्रीको माग बढेकोले यतिबेला यहाँका कुमालहरूलाई भ्याइनभ्याइ छ । तिहार आउन एक साता पनि समय छैन । अबको दुई या तीन दिनभित्र मागअनुसारको सामग्री दिन नसके बनाएको व्यर्थ हुने भएकाले पनि भक्तपुरका कुमालहरूलाई माटोका तिहार सामग्री बनाउन चटारो परेको छ ।

माग धान्न कुमालले परिवारका महिला पुरुषमात्र होइन केटाकेटीसमेत माटोका सामग्री तयारीमा जुट्ने गरेका छन् । अहिले यहाँको तालक्कमात्र होइन सूर्यमढी, लिवाली, तुमुचो, च्याम्हासिंह र सूर्यविनायकका कुमालहरूले अन्य भाँडा बनाउने कार्यलाई थाँती राख्दै पाला बनाउने कार्यमा तल्लीन छन् । उनीहरू दैनिक अन्य कामलाई मात्र होइन, दसैँको नखःत्या (दसैँको पाहुना आउजाउ) समेतलाई थाँती राखी तिहारका लागि आवश्यक सामग्री तयार गर्न व्यस्त छन् ।

पोटरी स्क्वायरको नामले विश्वसामू परिचित भक्तपुरको तालक्कका अर्का कुम्हाले रामप्रसाद प्रजापतिलाई भर्खर सकिएको दसैँको नखःत्या जाने फुसंदसमेत छैन । त्यसैले ससुरालीर मामाघरकासमेत दसैँको नखःत्या नगई माटोको भाँडा बनाउन कुमालहरू व्यस्त रहने गरेको उनले बताए ।

‘यो काममा परिवारका सबै सदस्य एकजुट भएर लागि परेकोले दसैँको नखःत्यासमेत जान भ्याएको छैन,’ उनले भने, ‘मेरो मात्र होइन यहाँका अधिकांश कुमालहरू यतिबेला अन्य सबै काम थाँती राखी तिहारका लागि सामग्री तयार गर्न व्यस्त छन् ।’ विहान सबैरै उठचो । अधिल्लो दिन

नै तयार गरी राखेको माटोलाई थप तयार गरी पाला बनाउने, सुकाउने र सुकिसकेको पालालाई पोलेर तयार गरी मागअनुसार वजार पठाउने काममा नै दिन विले गरेकोले अहिले अन्य भाँडाकुँडा बनाउने फुसंद नभएको उनले बताए ।

तिहारका लागि एकमुखे पाला, दुईमुखे पाला, तीनमुखे पाला र चारमुखे पालासँगै धुपौरो, धूप राख्ने प्लेट, माटोको सुकुन्दा, बूढापाला बनाउन भ्याइनभ्याइ भएको तालक्कका विनोदकुमारले बताए । भक्तपुरमा उत्पादन हुने माटोका तिहारका सामग्री काठमाडौँ उपत्यकालगायत देशका विभिन्न सहरमा पुग्ने गरेको भक्तपुरका कुमालहरू बताउँछन् । ‘यहाँ उत्पादन भएका सामग्री चितवन, धादिङ, पोखरा, काभ्रे, नौबिसे पठाउँछौँ,’ विनोदकुमारले भने ।

वजारमा बढी माग भनेको एकमुखे र चारमुखे पाला, धुपौरो र सुकुन्दाको बढी माग रहेको उनले बताए । वजारमा जितिसकै आधुनिक र विद्युतीय सामग्री आए पनि परम्पराअनुसार चल्ने भएकोले त्याति धेरै असर यो व्यवसायमा नपरेको उनले बताए । वजारमा पालाको मूल्य काँचो भए सानो आकारको दुई रूपैयाँ र पोलेको भए दुई रूपैयाँ

५० पर्ने उनी बताउँछन् । उनका अनुसार अहिले पालाको आकार र डिजाइनअनुसार दुई रूपैयाँदेखि २५ रूपैयाँसम्म, धुपौरो २५ र ५० रूपैयाँ, धूप राख्ने प्लेट ५० र १०० रूपैयाँ र सुकुन्दा १५०, २५०, ३५० र एक हजार रूपैयाँसम्मको पाइन्छ । तिहारमा विद्युतीय रंगीचंगी बत्ती बालेर फिलिमिली पार्ने गरे पनि पालामा दियो बाल्नुपर्ने परम्परा भएकाले तिहारमा बर्सिन पालाको माग बढ्ने गरेको तालक्ककै पञ्चमाया प्रजापतिले बताए । उनले पछिल्लो समय विद्युतीय सामानसँगै मैनबत्ती बाल्ने प्रचलन देखिए पनि दियो जस्तो सुरक्षित नभएपछि पालाको माग बढेको तर्क गरे ।

भक्तपुरमा तयार गरिएका पाला होलसेल व्यापारीलाई बिक्री गरिन्छ । होलसेल व्यापारीले पालाको साइजअनुसार ठूलो सानो हेरी मूल्य निर्धारण गरेर त्यसमा केही मुनाफा राखेर काठमाडौँ उपत्यकाका विभिन्न स्थानका विक्रेतामार्फत उपभोक्तामाझ पुर्‍याउने गरेको उनले बताए । उनले वजारको माग र उत्पादनको अनुपातले वजार मूल्य निर्धारण गर्ने भएकाले स्थान विशेषका आधारमा पालालगायत माटोका तिहारका सामग्रीको मूल्य फरक पर्नसक्ने बताए । ‘दुबानीका कारणले पनि वजारमा मूल्य फरक हुनसक्छ,’ उनले भने ।

तिहार विशेषगरी धनकीदेवी लक्ष्मीको पूजा गर्ने पर्व पनि भएकाले तिहारमा फलफूल, सयपत्री फुलसँगै फिलिमिली बत्ती बाल्ने गरिन्छ । धनकीदेवी लक्ष्मीलाई घरमा भित्रचाउन तिहारमा फिलिमिली बत्ती बाल्ने परम्परा रहेको छ । तिहारको लक्ष्मी पूजाको दिन दिपावली गर्न घरको दैलो, फाँचाल ढोका, कौशी, वरणडालगायतका स्थानमा पालाको दियो बाली फिलिमिली पार्ने परम्परा रहेको छ । रासस

लक्षित वर्गको उपचारका लागि वीर अस्पतालमा सहजीकरण कक्ष

काठमाडौँ (प्रस)- काठमाडौँ महानगरपालिकाले विपन्न, असहाय, बेवारिसेलगायत निःशुल्क उपचार प्राप्त गर्ने लक्षित वर्गका लागि वीर अस्पतालमा सहजीकरण कक्ष स्थापना गर्ने भएको छ । लक्षित वर्गका लागि उपचार प्रभावकारी बनाउन वीर अस्पतालमा सहजीकरण कक्ष स्थापना गर्न थालिएको हो ।

मंगलबार कामपा स्वास्थ्य विभागका प्रमुख दीपक केसी र अस्पतालका निर्देशक प्रा.डा. दीलिप शर्मांले सम्मौतापत्रमा हस्ताक्षर गरे । सम्मौताअनुसार अस्पतालले सहजीकरण कक्षका लागि स्थान उपलब्ध गराउने छ । कक्षमा नर्सिङ विषय अध्ययन गरेका तीन जना जनशक्ति करार सेवामा राख्ने छ । यसरी राखिएका जनशक्तिको पारिश्रमिक कामपाले उपलब्ध गराउने छ ।

उक्त कक्षबाट कामपाको अनलाइन प्रणालीमार्फत उपचारका लागि आएका विरामीलाई विभिन्न

निजी तथा सामुदायिक अस्पतालमा पुर्‍याउने काम हुने कामपा स्वास्थ्य विभागका प्रमुख केसीले जानकारी दिए । महानगरले २०८० फागुन १ गतेदेखि लक्षित वर्गका लागि निःशुल्क उपचार सेवा उपलब्ध गराउँदै आएको छ । यसमा देशभित्रका कुनै पनि ठाउँका व्यक्तिले रोगको निदान, प्रयोगशाला परीक्षणसहितको उपचार प्राप्त गर्न सक्ने छन् । लक्षित वर्गले तीन वटा विधिमध्ये

कुनै एक विकल्पबाट सेवा प्राप्त सकिने कामपाले जनाएको छ । ‘पहिलो विपन्न परिचयपत्र छ भने सीधै अस्पतालमा जान सकिन्छ । दोस्रोमा विपन्न परिचयपत्र छैन भने आफू बसोबास गरिरहेको वडाबाट तोकिएको डाँचामा सिफारिस, सर्जिमिन मुचुल्कासहितका कागजपत्र लिएर सेवा लिन जान सकिन्छ । तेस्रोमा यी दुईवटै अवस्थाका कागजपत्र लिन नसक्नेहरूले आफू विपन्न

भएको प्रमाण लिएर महानगरको निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा सहजीकरण एकाइमा सम्पर्क गर्न सक्ने छन्,’ कामपा स्वास्थ्य विभागका प्रमुख केसीले भने ।

अहिलेसम्म उक्त सेवा हार्निया, हाइड्रोसिल, पाठेघर, स्नायु तथा नशाको, पित्तवैलीको पत्थरीको, मिर्गौलामा पत्थरी भएको, हाइजोर्नोको, नाक, कान र घाँटीजस्ता शल्यक्रिया गर्नुपर्ने विरामीले अपरेसनको सुविधा लिइरहेका छन् ।

यस्तै जटिल खालको मधुमेह, मिर्गौलाको रोग, क्षयरोग, उच्च रक्तचाप, दम, मधुमेह, दीर्घ कलेजोको रोगको उपचार, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा, नशा तथा स्नायुको उपचार, श्वासप्रश्वाशसम्बन्धी समस्याको उपचार, मूत्र प्रणाली तथा पिसासम्बन्धी सेवा उपलब्ध भइरहेको जनाइएको छ । कामपाको यो प्रणालीमा निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित ५३ वटा अस्पतालका लिन नसक्नेहरूले आफू विपन्न

निष्पक्ष चुनावका लागि सघाउने सर्वोच्च बारको प्रतिबद्धता

काठमाडौँ (प्रस)- सर्वोच्च अदालत बार एसोसिएसनले आगामी फागुन २१ गतेका लागि तोकिएको प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनलाई स्वच्छ, स्वतन्त्र र निष्पक्ष तुल्याउने सरकारको अभियानमा सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको छ ।

गृहमन्त्री ओमप्रकाश अर्यालसँग सर्वोच्च अदालत बार एसोसिएसनका कार्यवाहक अध्यक्ष अम्बर राउतसहितका पदाधिकारीले बुधबार भेट गरी मुलुकमा शान्ति सुव्यवस्था र आमजनतामा सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउन आग्रह गरे ।

उनीहरूले भ्रष्टाचार नियन्त्रण, कानुनी शासनलगायत जेन-जी पुस्ताले उठाएको माग सम्बोधन गर्न पनि सरकारको ध्यानकर्षण गराएको गृहमन्त्रीको सचिवालयले जानकारी दिएको छ ।

गौरीशंकर गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

सुरी. दोलखा

प्रकाशित मिति : २०८२/०६/३०

मितिमा २०८२/०५/०५ गते सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयको धमदकप्टभ मा प्रकाशित सूचनामा उल्लेखित अन्तिम म्याद भित्र पर्न आएका बोलपत्रहरू मध्ये देहाय बमोजिमका बोलपत्रदाताहरूको प्राविधिक प्रस्ताव मूल्यांकन गर्दा सूचनामा माग भए अनुसारको योग्यताका आधारमा योग्य भई सारभूतस्ममा प्रभावग्राही देखिएकोले हुँदा सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ (संसोधन) को नियम ३१(ज) को उपनियम (४) बमोजिम तपशिलका प्राविधिक प्रस्तावमा सफल हुने देखिएकोले सफल बोलपत्रदाताहरूको आर्थिक प्रस्ताव सोहि नियमको उपनियम (५) अनुसार मिति २०८२/०७/१४ गते दिनको १:०० बजे यस कार्यालयमा खोलिने भएकोले सम्बन्धित सबै बोलपत्रदाताहरूलाई जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ।

ठेक्का नं.	कामको विवरण	प्राविधिक प्रस्तावमा सफल हुने बोलपत्रदाताहरूको नाम र ठेगाना
03/GRM/NCB/Works/R/2082-83	Construction work of Bhorle Gaupalika Sadak.	Kantipath- Kambise JV, Lalitpur, Nepal.
		Sukre – Sagar & Shisir JV, Bhimeshwor-10, Dolakha.
		Sahayogi- All- Thalding JV, Dolakha.
		Cho-Rolpa- Super Like JV, Jorpati, Kathmandu.

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

उदयपुरगढी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

उदयपुरगढी, उदयपुर

कोशी प्रदेश, नेपाल

सिलबन्दी दरभाउपत्र आह्वान सम्बन्धी सूचना

दोस्रो पटक पत्रिकामा सूचना प्रकाशित मिति: -२०८२-०६-३० गते

१. उदयपुरगढी गाउँपालिकाको आ.व.२०८२/०८३ का लागि स्वीकृत कार्यक्रमबाट तपसिल बमोजिमका खरिद कार्य गर्नुपर्ने भएकोले इजाजत प्राप्त फर्म/कम्पनीहरूलाई उल्लेखित शर्तहरूको अधिनमा रही रितपूर्वक विद्युतीय खरिद प्रक्रिया (E-bid) मार्फत सहभागी हुन जानकारीको लागि यो सिलबन्दी दरभाउपत्र आह्वान सम्बन्धी सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

क्र.सं.	ठेक्का नं. र प्रकार	कामको विवरण	लागत अनुमान रकम (VAT) सहित रु.	सिलबन्दी दरभाउ पत्र जमात रकम रु.	सिलबन्दी दरभाउ पत्र खरिद रकम रु.	सिलबन्दी दरभाउ पत्र बुझाउने अन्तिम मिति	सिलबन्दी दरभाउ पत्र खुल्ने मिति	रकम जम्मा सम्बन्धी विवरण
१.	URM//SQ/ Goods/Med/ Rebid/02-2082/83	Purchase and Supplies of Medical Goods	१३,००,०००.०८/-	३५,०००/-	१,०००/-	२०८२-०७-१४ समय:-१२:०० बजे	२०८२-०७-१४ समय:-१३:०० बजे	सानिमा वैक, राजस्व खाता नं. : १२४०१००४००००००१ धरौटी खाता नं. : १२४०१००४००००००१५ उदयपुरगढी शाखा

नोट : सिलबन्दी दरभाउपत्र सम्बन्धी विस्तृत जानकारीको लागि यस कार्यालयको website: www.udayapurgadhimun.go.np हेर्नुहुन अथवा कार्यालयको सम्पर्क नं. ९८६०६२३१६२ / ९८५२८३५२७९ / ९८४५२३०८२७ / ९८४००३२६८२ मा सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

बेटिलोन उपभोक्ता सहकारी संस्था लि.			
का.म.न.पा.-७, चावहिल, काठमाडौँ, सम्पर्क नं.०१-४५९७९२१			
कर्जा चुक्ता गर्न आउने ३५ दिने अत्यन्त जरुरी सूचना			
प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८२/०६/३०			
यस संस्थाबाट तपसिलका सदस्यले आफ्नो व्यवसाय सञ्चालन गर्न निम्न लिखित अचल सम्पत्ति धितो राखी लिनुभएको कर्जालाई यस संस्थासँग गरेको सम्झौता बमोजिम समय-समयमा लिनु बुझाउनु पर्ने साँवा, व्याज तथा अन्य दस्तुर चुक्ता भुक्तान गर्न पटक-पटक लिखित तथा मौखिक ताकेता गर्दा समेत ऋणी तथा जमानतकर्ताले सो को पूर्ण वेवास्ता गर्दै कर्जा चुक्ता गर्न कुनै चासो नदेखाउनु भएकोले यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ (पैंतिस) दिनभित्र कर्जा चुक्ता भुक्तानी हुने मिति सम्मको सम्पूर्ण साँवा, व्याज तथा अन्य दस्तुर रकम फछ्यौत गर्न/गराउनको लागि सम्बन्धित ऋणी तथा जमानतकर्ता समेतलाई यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ, र यो सूचनाको समेत वेवास्ता गरी बन्नु भएमा यस संस्थाले प्रचलित ऐन, नियम कानून, विनियम बमोजिम धितो सुरक्षण लिलाम बिक्रीको प्रक्रिया अगाडि बढाउने व्यहोरा पनि जानकारी गराइन्छ । सोइ			
तपसिल			
सि.नं.	ऋणीको नाम	फोटो	जगानीको नाम
१	ऋणी : किरण नगरकोटी सुनार हनुवुवा : श्याम लाल सुनार बुवा : कृष्ण बहादुर सुनार ना.प्र.प.नं. १३२७९ स्थायी ठेगाना : काठमाडौँ, जोरपाटी		नाम : रमेश सुनार स्थायी ठेगाना : नुवाकोट हनुवुवा : जित बहादुर सुनार बुवा : गोपाल कृष्ण सुनार ना.प्र.नं.
२	ऋणी : सगी तामाङ हनुवुवा : मेध नारायण लामा बुवा : उत्तर तामाङ ना.प्र.प.नं. ३०-०१-७४-०२४४५ स्थायी ठेगाना : तेमाल गा.पा.-५, काभ्रेपलाञ्चोक		
३	ऋणी : अशोक कुमार अधिकारी हनुवुवा : नन्द लाल अधिकारी बुवा : गोपाल प्रसाद अधिकारी ना.प्र.प.नं. २७०१५/१२६२१ स्थायी ठेगाना : जोरपाटी-३, काठमाडौँ		नाम : बिनोद लिम्बु ठेगाना : चौबीसे-७, धनकुटा हनुवुवा : ज्ञान बहादुर लिम्बु बुवा : हाडपाल लिम्बु ना.प्र.नं.
४	ऋणी : श्रीकृष्ण रिजाल हनुवुवा : गणेश प्रसाद रिजाल बुवा : भक्त प्रसाद रिजाल ना.प्र.प.नं. २५७९०/३२२८१ स्थायी ठेगाना : जोरपाटी-१, काठमाडौँ		नाम: मनिषा मानन्धर ठेगाना : हेटौडा-६, सक्कवानपुर हनुवुवा : नृत्चे बहादुर मानन्धर बुवा: राजेन्द्र कुमार मानन्धर ना.प्र.नं.
५	ऋणी : अनु तामाङ हनुवुवा : लम्प दोर्जे तामाङ बुवा : फुर्वा तामाङ ना.प्र.प.नं. १५३३३७ स्थायी ठेगाना : सल्लेरी-५, सोलुखुम्बु		नाम : मया तामाङ स्थायी ठेगाना : सल्लेरी-५, सोलुखुम्बु बुवा : फुर्वा तामाङ ना.प्र.प.नं. ११-०१-६९-०२११०
६	ऋणी : दिलिप भुजेल हनुवुवा : जित बहादुर भुजेल बुवा : कृष्ण बहादुर भुजेल ना.प्र.प.नं. १९७५/६२ स्थायी ठेगाना : सितलपाटी-३, संखुवासभा		नाम : गजेन्द्र सिं बट्टवाल स्थायी ठेगाना : सितलपाटी-३, संखुवासभा बुवा : नारायण ना.प्र.नं १०-०१-७२-००९५९
७	ऋणी : उमेश रिमल हनुवुवा : दिन नाथ रिमल बुवा : ऋषेश रिमल ना.प्र.प.नं. ५३९२८ स्थायी ठेगाना : खड्गबन्ज्याङ-२, नुवाकोट		नाम : प्रकाश तामाङ ठेगाना : मेलम्ची-५, सिन्धुपाल्चोक हनुवुवा : काजी मान तामाङ बुवा : सानु विर बहादुर तामाङ ना.प्र.नं १४१६३
८	ऋणी : उषा तामाङ हनुवुवा : हर्क बहादुर तामाङ बुवा : राज कुमार तामाङ ना.प्र.प.नं. १८६९१ स्थायी ठेगाना : दमक-१५, फापा		नाम : निलम बस्नेत हनुवुवा : पदम बहादुर बस्नेत बुवा : गंगा बहादुर बस्नेत स्थायी ठेगाना : दमक-१५, फापा
९	ऋणी : दिपक तामाङ ग्याबक हनुवुवा : ललित बहादुर तामाङ बुवा : लोक बहादुर तामाङ ना.प्र.प.नं. २९००३/६५ स्थायी ठेगाना : भेडुपु-८, दोलखा		नाम : दिवेश थोकुर स्थायी ठेगाना : भेडुपु-६, दोलखा हनुवुवा : रत्न बहादुर थोकुर बुवा : भीम बहादुर थोकुर ना.प्र.नं : ४०४३४/४१००
१०	ऋणी : राज कुमार प्रसाद कुशवाहा हनुवुवा : अन्ता महतो बुवा : गोर्खा महतो कोइरी ना.प्र.प.नं. ३३१०४९/२८०४८ स्थायी ठेगाना : पत्रहट्टी-२, वारा		नाम : दिवी श्रेष्ठा स्थायी ठेगाना : भोजपुर बुवा : पम्वा नृत श्रेष्ठा ना.प्र.नं : ०९३००१/८७
११	ऋणी : माँहमा दहाल हनुवुवा : पदम बहादुर राई बुवा : शन्त बहादुर राई ना.प्र.प.नं. २२३०४१/४८० स्थायी ठेगाना : कोशटार-६, भक्तपुर		नाम: रमेश प्रसाद दहाल बुवा: लेखनाथ दहाल
१२	ऋणी : रानु मिलन कपाली हनुवुवा : सानु मान कपाली बुवा : अष्टमान कपाली ना.प्र.प.नं. १९६९/१३२१ स्थायी ठेगाना : धोवीघाट-३३, काठमाडौँ		नाम : पुनम कपाली स्थायी ठेगाना : काठमाडौँ-७, काठमाडौँ हनुवुवा : राम बहादुर जोशी बुवा : भक्त बहादुर जोशी ना.प्र.नं : २१३५/२६११/१९७२

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

शान्ति सुरक्षा

कायम गर

जेन–जी विद्रोहपछि गठन भएको सरकारले महिना दिन पूरा गरिसकेको छ । परिवर्तनकारीको साथ पाएको सरकारले एक किसिमको अमनचयन कायम गर्नेमा जनता ढुक्क थिए । तर दिनानुदिन त्रासदीपूर्ण घटना बढेका छन् । भदौ २४ गते फरार रहेका कैदीहरूका कारण हिसात्मक घटना हुने क्रम छ । जेन–जीको नाममा कार्यालयहरूमा पुगेर कर्मचारीहरूलाई ध्वयाउने प्रवृत्ति बढेका छन् । कुनै बेला राजनीतिक दलका भ्रातृ संगठनको शैलीमा युवाहरू जेन–जीको नाम लिएर कर्मचारीमाथि खनिन थालेका छन् ।

सरकारले भदौ २३ गतेको दमनमा संलग्नलाई के गर्ने भनेर स्पष्ट सन्देश दिन सकेको छैन । तर उक्त आन्दोलनमा सहभागी भएकाहरू विभिन्न नाममा पक्राउ पर्न थालिएको छ । जातीय द्वन्द्व निम्तिनै खालका घटनाहरू बढिरहेका छन् । कुनै व्यक्तिको नाम मन्त्री बन्नेको सूचीमा आउँदा जात र लिंगकै आधारमा आरोप लगाउने क्रम बढ्दो छ । यतिमात्र हैन यसरी आरोपितहरू समाजबाट तिरस्कृत हुने अवस्था र ज्यानै मार्नेसम्मको धम्की सहन बाध्य छन् ।

भ्रष्टाचार र अनियमितताका कारण दलहरूको नेतृत्वको सरकार ढलेको हो । दलहरूको दबदबा र लाचारीका कारण संसद् पनि विघटन भयो । युवाहरूको परिवर्तनको यो क्रान्तिलाई सरकार परिवर्तनमार्फत स्वीकार गरिसकेको छ । तर यो सरकारले पछिल्लो तरलतालाई व्यवस्थापन गर्न सकिरहेको छैन । नयाँ सरकारले उद्योगी, कर्मचारीलाई निर्धक्क भएर काम गर्न मिल्ने वातावरण बनाइदिनुपर्छ । देशको सुरक्षामा खटिएका सुरक्षा निकायमाथि निरन्तर प्रश्न उठिरहेको छ । सेनाले सार्वजनिक सम्पत्ति रक्षा गरेन, प्रहरीले केही काम गरेन भन्दै चौतर्फी प्रश्न उठाइएको छ भने प्रहरीलाई सत्तापक्ष र विपक्ष दुवैले अपजस दिने काम गरिरहेको छ ।

सेना होस् या प्रहरी उनीहरू राष्ट्रसेवक हुन् । उनीहरूले गरेका कमीकमजोरीलाई छानबिन गरी कारबाहीमा ल्याउनुपर्छ । सम्बन्धित कमाण्डुले यस विषयमा जाँचबुझ गर्छ नै । तर निश्चित व्यक्ति वा कमाण्डुलाई देखाउँदै सिंगो संस्थालाई आक्षेप लगाउन मिल्दैन । यसो गर्दा मनोबल गिन्छ । राष्ट्रसेवकको मनोबल उच्च बनाउनु आजको आवश्यकता हो ।

भदौ २४ को घटनापछि लगानीकर्ता त्रसित छन् । उनीहरूलाई नयाँ आशाको सञ्चार दिनु सरकारको दायित्व हो । त्रासदीपूर्ण घटनापछि अष्टेरोमा परेका लगानीकर्तालाई सरकारले सुरक्षा र भविष्य निश्चिन्ता पार्ने खालको खाका तय गर्नु आजको आवश्यकता हो । भोलि के होला ? भनेर अन्योलमा पार्नु हुन्न । यसैले यी सबै त्रासलाई हटाएर आशा जगाउन शान्ति सुरक्षाको आड देउ सरकार ।

गजेंदरबहादुर हाडा

6

विकास प्रशासनको कार्यान्वयनमा देखिएका कमजोरीहरूमा प्रायः सबैजसो विकासोन्मुख देशहरूमा राजनीतिक अस्थिरता छ । स्वार्थी राजनीतिक नेतृत्वको बोलवाला छ । राजनीतिक नेतृत्वमा देश बनाउने दूरगामी दृष्टिकोणको सट्टा जसरी भए पनि सत्ता प्राप्त गर्ने र सत्ता प्राप्त भएपछि आजीवन सत्तामा रहनुपर्दछ भन्ने प्रवृत्तिले जरा गाडेको छ । विकासोन्मुख देशका राजनीतिक संस्थाहरू भ्रष्टाचारका पर्याय भएका छन् । जनतालाई राजनीतिक खिचातानीको गोटी बनाउने गरिन्छ । स्थायी सरकारको रूपमा कार्यरत कर्मचारीतन्त्रमाथि वा प्रशासनतन्त्रमाथि राजनीति गर्ने गरिन्छ ।

आधुनिक धारणाको पक्षधर अर्थशास्त्रीहरूले राष्ट्रको उत्पादन, राष्ट्रिय आय, प्रतिव्यक्ति आम्दानी आदिको साथसाथै आधारभूत आवश्यकता, जीवनको भौतिक गुण सुचक, मानव विकास सुचक आदिजस्ता गैरआम्दानी परिसूचकलाई समेत आर्थिक विकासको मापदण्डको रूपमा लिएको पाइन्छ । आर्थिक विकासको मापदण्डलाई वर्तमान समयमा सूक्ष्म अर्थशास्त्र र बृहत् अर्थशास्त्र गरी दुईपक्षबाट हेर्न सकिन्छ । अर्थ व्यवस्थामा शिक्षा र प्रशिक्षणको सुविधामा वृद्धि हुनु, लगानीको मात्रामा वृद्धि हुनु, मानिसहरूको उत्पादन क्षमतामा वृद्धि हुने तथा समाजमा विद्यमान मूल्य, मान्यता, रहनसहनको स्तरमा क्रमिक सुधार आउनुलाई पनि आर्थिक विकासको मापदण्ड मानिएको छ । केही अर्थशास्त्रीहरूले शिक्षा, स्वास्थ्य, खान्दान्, पोषण, सीप, साक्षरता, रोजगारीको अवस्था, आधारभूत आवश्यकताको उपभोग, यातायातको सुविधा, वासस्थान, मनोरञ्जन, सामाजिक सुरक्षाजस्ता विषयहरूलाई आर्थिक विकासको सुचकको रूपमा लिएका छन् ।

सन् १९७० को दशकमा आधारभूत आवश्यकताको परिपूर्तिलाई आर्थिक विकासको सूचकका रूपमा लिन थालियो । मानिसका लागि खान्दान्, लताकपडा, आवास, शिक्षा, स्वास्थ्य, मनोरञ्जनजस्ता क्षेत्रमा सुधार भएमा आर्थिक विकास भएको महसुस हुन पुग्यो । आर्थिक विकासको क्रममा प्रतिव्यक्ति र राष्ट्रिय आय वृद्धि हुनुका साथै मानिसको आर्थिक तथा सामाजिक स्तर अभिवृद्धि हुन्छ र उसको आधारभूत आवश्यकताहरू पूरा भई जीवनस्तरमा सुधार आउँछ । राष्ट्रिय उत्पादन, राष्ट्रिय आम्दानी तथा प्रतिव्यक्ति आम्दानीले आममानिसको आर्थिक स्थितिमा सुधार आउन नसकेको, गरिबीको संख्या बढ्दै गएको कारण मानवीय आर्थिक स्थिति सुधार ल्याउन र गरिबीको दुश्चक्रजस्तो घातक रोगसँग मुकाविला गर्नका लागि यस आधारभूत आवश्यकता मापदण्डलाई अगाडि सारिएको हो । यस मापदण्डअनुसार आर्थिक विकासको मापन गर्दा जनसंख्या गरिबीको आधारभूत आवश्यकता कति पूरा हुन सकेका छन् त्यसलाई आधार बनाउने गर्दछ ।

विकास प्रशासनको अवधारणा सन् १९६० को दशकको सुरुतिर उत्पन्न भएको र सो दशकको आधाआधौको समयदेखि नै अत्यन्त लोकप्रिय हुन गएको पाइन्छ । एडवर्ड डब्लु वेइडनर, यस अवधारणाका जनक हुन् । फेड, डब्लु रिस् जोसेफला पालम्बर र अल्बर्ट वाटरसनजस्ता विद्वानहरूले पनि यस अवधारणालाई लोकप्रिय बनाउन ठूलो योगदान दिएका छन् । दोस्रो विश्वयुद्ध सन् १९३९-४५ पछि एसिया, अफ्रिका र ल्याटिन अमेरिकाका धेरै देशहरू स्वतन्त्र भए र नवस्वतन्त्र तथा युद्धबाट क्षतिग्रस्त राष्ट्रहरूको अधिल्तिर विकास र पुर्ननिर्माण एउटा ठूलो चुनौतीको रूपमा उपस्थित भयो । प्राविधिक सहयोग, पारस्परिकमैत्री, सञ्चार र शान्तिको आवश्यकताले बढाइदिएको राष्ट्रहरूको पारस्परिक अन्तरनिर्भरताको कारणले अध्ययन र अनुसन्धानका विभिन्न क्षेत्रहरूप्रतिको, मानिसहरू, संघसंस्थाहरू र सरकारको रुचि र संलग्नतामा पनि वृद्धि हुन थाल्यो फलस्वरूप संघसंस्था तथा सरकारले बौद्धिक अनुसन्धान र अनुसन्धानको क्षेत्रमा पनि अनुदान सहयोग उपलब्ध गराउन थाले संयुक्त राज्य अमेरिकाका विद्वानहरूले विकास प्रशासनको क्षेत्रमा ठूलो चासो राख्न थाले र अमेरिकी विश्व विद्यालयहरूले पनि यस विषयलाई महत्त्व दिन थाले सार्वजनिक प्रशासनको निर्मित अमेरिकी समाजको तुलनात्मक प्रशासन समूहले विकास प्रशासनको अध्ययनमा ठूलो महत्त्व दिन थाल्यो । फोर्ड फाउण्डेसनजस्ता संस्थाहरूले विकास प्रशासनसम्बन्धी सम्मेलन, गोष्ठी र बैठकहरूको सञ्चालन गर्न र पुस्तक पुस्तिकाहरू प्रकाशन गर्न ठूलो सहयोग राशी उपलब्ध गराए ।

विकास प्रशासनका सिद्धान्तहरूमा विकास आयोजनाका उद्देश्य, कार्यक्रम र कार्यनीतिका बीच सामञ्जस्यता कायम गर्ने, उद्देश्यमूलक विकास योजना प्रक्रिया अवलम्बन गर्ने, विकाससम्बन्धी नीति निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन मूल्यांकनबीच

सामञ्जस्यता कायम गर्ने, परिवर्तनमुखी, परिणाममुखी र जनसहभागितामूलक विकास प्रक्रिया अवलम्बन गर्ने, आयोजना पद्धतिद्वारा विकास निर्माणमा प्रभावकारिता ल्याउने आदिजस्ता पर्दछन् ।

१६औँ योजनामा सुशासन तथा असल शासनसम्बन्धी नीति

शासकीय सुधार कार्यक्रमः सार्वजनिक सुनुवाद, सामाजिक परीक्षण, सेवा प्रवाहको स्वमूल्यांकनजस्ता माध्यमबाट पारदर्शी, मितव्ययी, जवाफदेही र प्रभावकारी स्रोतसाधनको परिचालनः लक्षित वर्ग केन्द्रित कार्यक्रम विकासमा जनसहभागिता प्रवर्द्धन गर्ने स्रोतसाधन, शासकीय व्यवस्था, नीति निर्माण र कार्यान्वयन तहमा समन्यायिक प्रतिनिधित्व र अर्थपूर्ण सहभागिताका लागि सकरात्मक विभेदका विधिहरूको अवलम्बन गर्ने । आरक्षण तथा सकरात्मक विभेदका कार्यक्रम निजी, सहकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रमा विस्तार गर्ने आरक्षण व्यवस्थाको पुनरावलोकन तथा सुधार गर्ने, गरिबको पहुँच एवं लाभको न्यायोचित वितरण गर्ने गरिवी निवारणसम्बन्धी कार्यक्रममा समन्वय गर्ने संयन्त्र स्थापना गर्ने, स्थानीय तहबाट दुर्गम स्थानमा सेवा प्रवाहका लागि घुम्ती सेवा, विद्युतीय माध्यमलगायतका विधिको उपयोग गरी आधारभूत वस्तु तथा सेवामा पहुँच अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्य तथा रणनीति राखिएको पाइन्छ ।

विकास प्रशासनले नेपालमा मात्र अपेक्षा गरिएअनुरूप उपलब्ध हासिल गर्न नसकेको होइन । विश्व परिवेशमै यसले खासै उत्साहजनक स्थिति देखाउन सकेको पाइदैन । उपनिवेशबाट मुक्त भएका राष्ट्रहरू र साम्यवादी मुलुकहरूले योजनाबद्ध विकास प्रयासलाई अपनाई सरकारले नै विकासको जिम्मेवारी लिएता पनि अपेक्षा गरेजस्तो हुन सकेन । अन्य विकासोन्मुख मुलुकहरूजस्तै नेपाल पनि यो परिवेशबाट मुक्त हुन नसके पनि विकास प्रशासनबाट केही उपलब्धिहरू भने अवश्य भएका छन् ।

प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रमा लगानी प्रवर्द्धन गरी विकास प्रयास अघि बढाइएको छ । जनसहभागितात्मक विकास अवलम्बन भएको छ । समावेशी दुर्गम र पिछ्छाइएको क्षेत्रको विकासलाई प्राथमिकता दिइएको छ । कर्मचारीको सीप र दक्षता अभिवृद्धि भएको छ । वैदेशिक सहायताको उपयोग क्षमतामा वृद्धि हुँदै गएको छ । नतिजामूलक योजना प्रणाली र अनुगमन कार्यान्वयन भइरहेको छ । सहस्राब्दी विकास लक्ष्यको कार्यान्वयन भइरहेको । सहभागितात्मक योजना प्रणालीको अवलम्बन गरिएको छ । विकेन्द्रीकरण र स्थानीय स्वायत्त शासन अवलम्बन गरिएको छ ।

वि.सं. २०१३ सालमा योजनाबद्ध विकासको सुरुआत भएपछि, विकास प्रशासनको प्रयोग भएको । वि.सं. २०१३ मा नै प्रशासनयन्त्रलाई सक्षम बनाउन निजामती सेवा ऐन लागू । छैटौँ योजनामा विकास प्रशासन नीति समावेश भएको । आठौँ योजनामा राष्ट्रिय नीतिमा समावेश भएको । नवौँ योजनामा व्यवस्थापन शब्दको प्रयोग गरी स्वच्छ, छरितो, कार्यमूलक, सेवामूलक, सक्षम, उत्पादनशील, मितव्ययी र उत्तरदायीपूर्ण बनाउने धारणा आएको । दशौँ योजना तथा हालसम्मका १५औँ पञ्चवर्षीय योजनामासमेत सुशासनलाई प्राथमिकता दिइएको छ ।

प्रशासन सुधारका विभिन्न प्रयासहरू समय-समयमा भइरहेको । परम्परागत विचारधारा आबद्ध प्रशासकलाई कसरी आधुनिक विचारधाराको प्रशासकको रूपमा परिवर्तन गर्ने भन्ने अभ्यासहरू भएका छन् । देश विकास र सामाजिक आर्थिक उन्नतिको लक्ष्य हासिल गर्न सक्षम हुने विकासको प्राशासनयन्त्र कसरी तयार गर्ने र त्यसलाई कसरी छरितो पार्ने भन्ने प्रयास भएको ।

सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको जिआरपी (गभर्मेन्ट फर्म प्रोग्राम) चेञ्ज युनिट, २५ वर्ष गुरुोजना आदिको व्यवस्था भएको । संघीय प्रणालीमा आधारित

लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्थालाई व्यवहारमा रूपान्तरण गर्दै जनविश्वास अभिवृद्धि गर्नु सुशासनको मूल मर्म हो । सार्वजनिक सेवा सुविधामा जनताको पहुँच सुनिश्चित गरी शुशासनको प्रत्याभूति गर्न आवश्यक कानुनको निर्माण गरी संस्थागत व्यवस्था, कार्यसंस्कृतिमा सुधार र सूचना प्रविधिको उपयोग हुँदै आएको छ । सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलाप नियन्त्रणका लागि कसुरजन्य सम्पत्तिको आर्जन तथा व्यवस्थापनमा संस्थागत निगरानी वृद्धि हुँदै गएको छ ।

सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन गर्ने क्रममा सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को ११औँ र १२औँ संशोधनअनुसार नमूना बोलपत्र कागजमा परिवर्तन गरिएको छ । सार्वजनिक खरिदमा संलग्न भई कानुनबमोजिम जिम्मेवारी वहन नगर्ने वा गैरकानुनी हानिनोक्सानी पुर्‍याउने १२२ प्राकृतिक तथा कानुनी व्यक्तिलाई कालोसूचीमा राखिएको छ ।

नेपालको संविधान २०७२ मा राज्यका नीतिअन्तर्गत सार्वजनिक प्रशासनलाई स्वच्छ, निष्पक्ष, पारदर्शी, भ्रष्टाचारमुक्त, जनउत्तरदायी र सहभागितामूलक बनाउँदै राज्यबाट प्राप्त हुने सेवा सुविधामा जनताको समान र सहज पहुँच सुनिश्चित गरी सुशासनको प्रत्याभूति गर्ने कुरा उल्लेख छ । सार्वजनिक प्रशासनमा सुशासन कायम गर्ने सम्बन्धमा विभिन्न प्रयास भइरहेका छन् । नेपालको संविधानले व्यवस्था गरेका प्रशासनिक पुनर्संरचनाका कार्यहरूलाई तदारुकताका साथ अगाडि बढाउन प्रशासकीय पुनर्संरचना आयोगको प्रतिवेदनमा भएका सिफारिसहरूको कार्यान्वयनका अतिरिक्त आवश्यक पर्ने कानुनहरूको तर्जुमा कार्य अगाडि बढाइएका छन् ।

सर्वसाधारण जनताको दैनिक काम पर्ने र प्रत्यक्ष जनसम्पर्क हुने केही विभागहरू र अन्तर्गतका कार्यालयहरूमा क्षतिपूर्तिसहितको नागरिक बडापत्र लागू गरिएको छ । सरकारी कार्यालयहरूमा सूचना प्रविधिको प्रयोगमा विस्तार गरिएको छ । निश्चित अवधिभित्र सबैका लागि तालिमको व्यवस्था मिलाउनका अतिरिक्त विभिन्न तालिम प्रदाय संस्थाहरूबाट प्रदान गरिने तालिमलाई समसामयिक र व्यावहारिक बनाउने प्रयास गरिएको छ ।

विकास प्रशासनको कार्यान्वयनमा देखिएका कमजोरीहरूमा प्रायः सबैजसो विकासोन्मुख देशहरूमा राजनीतिक अस्थिरता छ । स्वार्थी राजनीतिक नेतृत्वको बोलवाला छ । राजनीतिक नेतृत्वमा देश बनाउने दूरगामी दृष्टिकोणको सट्टा जसरी भए पनि सत्ता प्राप्त गर्ने र सत्ता प्राप्त भएपछि आजीवन सत्तामा रहनुपर्दछ भन्ने प्रवृत्तिले जरा गाडेको छ । विकासोन्मुख देशका राजनीतिक संस्थाहरू भ्रष्टाचारका पर्याय भएका छन् । जनतालाई राजनीतिक खिचातानीको गोटी बनाउने गरिन्छ । स्थायी सरकारको रूपमा कार्यरत कर्मचारीतन्त्रमाथि वा प्रशासनतन्त्रमाथि राजनीति गर्ने गरिन्छ ।

विकास प्रशासनको एउटा प्रमुख विशेषता प्रशासनिक प्रतिबद्धता हो तर विकासोन्मुख देशको प्रशासनमा तीव्र राजनीतिकरण, उच्च प्रशासकमा गैरप्रशासनिक व्यवहारको बाहुल्यता, प्रशासनिक भ्रष्टाचार यथार्थ्यतिवादजस्ता विकृतिहरू विद्यमान रहनुले विकास प्रशासनको सञ्चालनमा गम्भीर चुनौती सिर्जना भएको छ । नेपालको विकास प्रशासन पनि यस विकृतिबाट मुक्त रहन सकेको छैन । उच्च प्रशासकहरू संलग्नको उद्देश्यभन्दा व्यक्तिगत स्वार्थद्वारा अभिप्रेरित भई कार्य गर्नमा उद्दत रहेको पाइएको छ । विकास प्रशासन कुनै पनि देशको सर्वांगीण विकाससँग सम्बन्धित अवधारणा हो । जसले जनआकांक्षा, साधनको समुचित व्यवस्थापन, निरन्तर विकास प्रक्रियामा जोड दिने प्रयास गरेको छ तर व्यावहारिकरूपमा सीमित साधन र स्रोत, असीमित जनआकांक्षा, व्यापक गरिबी, वातावरणमा आएको ह्रास आदिको कारणले दिगो विकास हासिल गर्न कठिनाइ परेको छ । नीतिगतरूपमा यस्ता समस्याहरूको समाधान गर्न प्रयास भएको भएता पनि राजनीतिक अदूरदर्शिता र प्रशासनिक निरक्रियताका कारण नेपालमा अपेक्षाकृत विकास हासिल हुन नसकेको हो ।

व्यापारीले एकातिर राज्य ठगिरहेका छन् भने अर्कोतिर जनता । फेरि यसमा राज्य र जनता नै मतिथार हुन् । राज्य अनुगमन गर्दैन भने उपभोक्ता ठगिए पनि बोल्दैनन् । जनताहरू नेताले देश लुटे भनेर थान्दैनन् । तर, आफू लुटिएको जनता देख्दैनन् । जनता शिक्षित भए तर उनीहरूमा चेतना नै आएन । व्यापारीहरू खुलेआम ठगिरहँदा उपभोक्ता चुपचाप हिँड्छन् । र, तीन तहकै सरकारले बजार अनुगमन गर्दैन । अनुगमनका लागि स्थानीय पालिका छ । संघ र प्रदेशअन्तर्गत विभिन्न निकाय छन् । तर, कुनै निकायले बजार अनुगमन गरेको पाइँदैन । सरकारले दसैँमा बजार अनुगमन गरेन । तिहारमा पनि पारा त्यस्तै छ । यहाँ त जुनसुकै सरकार बनेता पनि व्यापारीलाई छुनसमेत नसके रहेछन् भन्ने देखिसकिएको छ । व्यापारीहरूलाई चाडबाड कमाउने मौका हो । वर्षभरको आम्दानी व्यापारीहरूले चाडपर्वमा गर्छन् ।

उपभोक्ता ठगिरहँदा सरकार के हेरेर बसेको छ ? राज्यस् छल्ने र उपभोक्ता लुदनेलाई सरकारले कारबाही गर्नुपर्छ कि पर्दैन ? यसमा सरकारको ध्यान जाओस् ।

- **अनुरा थापा, ठाकपुर**

श्रम सरोकार

विदेशमा रहँदा भुल्लै

नहुने पाँच कुरा

१) कसैको प्रलोभनमा नफस्ौं

धेरै तलब दिने वा अन्य राम्रो काम सुविधा दिने प्रलोभनमा दलालहरूले गन्तव्य मुलुकका कम्पनी वा वासस्थानमासमेत पुगेर फकाउन सक्छन् । आधिकारिक भिसा रहेको ठाउँभन्दा अन्यत्र काम गर्नु गैरकानुनी हो । कानुनी हैसियत गुमाएपछि सधैभरि खतरामा काम गर्नुपर्छ र दलालले गैरकानुनी काममा लगाएर फसाउन पनि सक्छ । फर्किनुअघि जेल, नेल जरिवानासहित देश निकालाको अपमान साथै कूटाइ खानुपर्छ ।

२) धार्मिक तथा स्थानीय कानुनको पालना गरौं

सम्बन्धित देशमा पुगेर कुनै गल्ती गरेर कानुन थाहा थिएन भनेर उम्किन पाइन्न । स्थानीय धार्मिक, सामाजिक तथा राष्ट्रियताका विषयमा सधैँ जानकारी र सकारात्मक हुनुपर्छ ।

३) आफ्नो सुरक्षामा ध्यान दिऔं

आफ्नो स्वास्थ्य र सुरक्षाको ब्याल आफैँले राख्नुपर्छ । काम गर्दाको बखत, वाटो हिँड्दा, पौडी वा अन्य यस्तै कामको जोखिमबारे सधैँ सचेत रहनुपर्छ । कतिपय मुलुकहरूमा जेब्रा क्रसिङभन्दा अन्यत्रवाट वाटो काट्दा पैदलयात्रीले समेत जरिवाना तिर्नुपर्ने हुसक्छ । याद गरौँ- कारखानामा काम गर्दा त्यहाँ प्रयोग हुने मेसिनको सञ्चे शक्ति हुँदैन, तपाईंको आफ्नै दिमागले सोचेर होसियारी अपनाउनुपर्छ ।

४) काममा लगनशील बनौं

आफ्नो सुपरभाइजरका कुरालाई अवलम्बन गर्नुपर्छ । उसको कुरालाई बेवास्ता गरेमा माथिल्लो निकायमा सामान्यतया: कुनै सुनुवाइ गर्दैन । अति नै भएमा मात्र दूतावास, वैदेशिक रोजगार विभाग वा अन्य सहयोगी संस्थाबाट सहयोग लिने बानी गर्नुपर्छ । याद गरौँ- रोजगारदाताले तपाईंलाई श्रमको मूल्य तिरेको हुन्छ ।

५) आवश्यक सम्पर्क नम्बर सुरक्षित राखौं

दूतावास, त्यहाँस्थित विभिन्न सामाजिक संस्था, नेपालस्थित रोजगार तथा सरकारी निकाय र आफू गएको वैदेशिक रोजगार संस्था तथा सहयोगी संस्थाका सम्पर्क टेलिफोन तथा ठेगाना सधैभरि साथमा राख्नुपर्छ । स्थानीय कानुन तथा अन्य विषयमा जानकारी व्यक्तिहरूसँग निकट रहनुपर्छ । यसो गर्दा आकस्मिकरूपमा आउने समस्याहरू समाधानमा सहजता हुने छ ।

पाठक मञ्च

बजार अनुगमनमा सरकारको बेवास्ता किन ?

तिहार नजिकिँदै छ । भाइटीका आउन अब दुई साता पनि बाँकी छैन । त्योसँगै बजारमा सामान किन्नेहरूको चहलपहल छ । भाइमसला, ओखर, नरिवललगायत तिहारलाई नभई नहुने सामानहरूले बजार भरिएको छ । के ती सामान यसै वर्ष आयात गरिएको हो ? होइन । ठूलठूला व्यापारीले पहिले नै सामान आयात गरेर राखेका हुन्छन् ।

ठूलठूला व्यापारीले सामान होलसेललाई बेच्छन् । त्यहीँ सामान होलसेलवालाले खुद्रा व्यापारीलाई बेच्ने हो । एकाध वर्षअघिदेखिको तिहारमा खरिद गर्छन् । न उनीहरूलाई मिठाइ राखिएको छ । वर्षौँ अगाडि ल्याएर थन्क्याइएको सामान बोराबाट निकाल्ने अनि स-साना पोका बनाएर बेच्ने ।

त्यस्ता सामानहरू बजारमा छ्याछ्छ्याप्ती भेटिन्छ । स-साना प्याकेटमा प्याक गरेर खान अयोग्य सामान बेच्न राखिएको छ । भाइ मसलामा भएका अधिकांश सामानहरू विग्रिएका हुन्छन् । ओखरमा गुदी नै हुँदैन । अन्य ड्राइफ्रुट्स पनि सुकेको, कालो भइसकेको हुन्छ । पहिले सस्तोमा ल्याएको सामान व्यापारीहरूले महँगोमा बेचिरहेका छन् ।

कतिपय पसलमा वर्षौंदेखि बाँकी भएको

भाइमसला पनि बेच्न राखिएका छन् । तिहार लागेसँगै मिठाइ पसलहरूलाई पनि भ्याइनभ्याइ भएको छ । तिहारमा रक्सीहरूका लागि पसलेहरूले धेरै अगाडिदेखि मिठाइ बनाउन थालेका छन् । बाहिर मिठाइ पसल छ भने भित्र उनीहरूको बनाउने स्थल ।

मिठाइ बनाउने ठाउँ अत्यधिक फोहोर, दुर्गन्धित र मिठाइ बनाउने व्यक्ति एकदमै फोहोरी हुन्छन् । मैलो गञ्जी लगाएर चुरोट खिँदै मिठाइ बनाएको अधिकांश मिठाइ पसलमा देखिन्छ । उहिलेदेखि बनाएर राखिएको मिठाइ उपभोक्ताले तिहारमा खरिद गर्छन् । न उनीहरूलाई मिठाइ कहिले बनेको भन्ने थाहा छ न कहाँ बनाएको ? खुखुरु पैसा तिर्छन्, लैजान्छन् । जसले स्वास्थ्यमाथि हानि पुर्‍याउने जोखिम छ । मिठाइ पसलेले चाडबाडको मौका छोपेर पैसा पनि बढी लिन्छन् । तिहारमा मासुजन्य पदार्थको उतिकै उपभोग हुन्छ । तर, त्यतिबेले ठगीधन्दा चल्छ । केमिकल नहालिकन उब्जाइएको फलफूल र तरकारी बजारमा भेटिँदैन । तिहारमा विक्रीका लागि छिटोछिटो पकाउन र ठूलो बनाउन फलफुलमा केमिकल हालिन्छ । घरेलु मदिरा खानयोग्य छैन । रासायनिक मल, रंगाभैसीको हड्डीलगायतका खान नहुने सामानहरू घरेलु

मदिरामा प्रयोग गरिन्छ ।

यता, पसल वा सुपरमार्केटहरूमा बेच्न राखिएका रक्सीहरूमा राजस्व अनुसन्धान विभागले टाँसेको स्टिकर भेटिँदैन । व्यापारीहरूले चाडपर्वको मौका छोपेर उपभोक्ता ठगिरहेका छन् । तर, सरोकारवाला निकाय आँखामा पट्टी बाँधेर बसेका छन् । यता, उपभोक्ताले पनि आफ्नो हकअधिकारको प्रयोग गर्न जानेनन् । व्यापारीले आफूलाई ठग्यो कि ? कम तौलको सामान दियो कि ? खान अयोग्य सामान पो बेच्यो कि ? तोकिएको रेटभन्दा बढीमा सामान बेच्यो कि ? उपभोक्ताले सोच्दैनन् । सामान हालिदिनु भन्छन्, पैसा तिर्छन्, हिँड्छन् । उपभोक्ता नै यस्तो भएपछि, व्यापारीको ठग्ने मनोबल बढ्नु स्वाभाविकै हो ।

सरकार भन्छ, सामान खरिद गरेपछि, बिल लिऔं । तर, व्यापारी बिल दिँदैनन् भने उपभोक्ता पनि माग्दैनन् । बिल नभएपछि सामान विग्रिएको भएता पनि उजुरी गर्न मिल्दैन । व्यापारीले उपभोक्ताले तिरेको पैसाको १० प्रतिशत राज्यलाई राजस्व तिर्नुपर्छ । उपभोक्ताले भ्याट बिल लिए भने राज्यले राजस्व पाउँछ ।

तर, अधिकांश व्यापारीले भ्याट बिल दिँदैनन् । जसका कारण राज्य राजस्वबाट वञ्चित भइरहेको

गोरुगाडामा धान | कञ्चनपुरको शुक्लाफाँटा नगरपालिका-१२ कालागौडीका स्थानीय किसान गोरुगाडामा खेतबाट काटेको धान बोकेर घर जानेक्रममा वनहरा नदी तर्दै । तस्विर: राजेन्द्रप्रसाद पनेरू/रासस

छठ पर्व नजिकिँदा बाँसका सामानको माग बढ्यो

महोत्सवी- तिहार र छठ पर्व नजिकिँदै गर्दा मधेसका महोत्सवीसहितका मिथिला क्षेत्रमा बाँसका चोया र कप्टेराले बुनिएका सामानको माग बढेको छ । पर्वमा चोखोनीतोसाथ पूजा सामग्री राखनधरन गरिन र विधिमा प्रयोग गर्न बाँसका चोया तथा कप्टेराले बनेका नयाँ छिट्टी, डाली, कनसुपा, नाड्लो, चाल्नी, पंखालगायत सामान अपरिहार्य हुने मैथिल चलनले अहिले यहाँका सबैजसो हटिया (बजार)मा यी सामग्रीको बजार जमेको हो ।

महोत्सवीका १५ स्थानीय तहका वस्तीपिच्छेका हटियामा अहिले यी सामग्रीका छुट्टै बजार जमेका छन् । सदरमुकाम जलेश्वर, मटिहानी, बर्दबास, गौशाला, रामगोपालपुर, पिपरा, सीतापुर, औरही, बलवा, लोहारपट्टीसहितका बजारमा अचेल सधै यी सामान विक्री भइरहेका छन् ।

मिथिलामा विन र डोम जातिको बाँसको चोया तथा कप्टेरा काडेर

छिट्टी, डाली, कनसुपा, नाड्लो, चाल्नी र पंखा बनाउने पुख्र्यौली पेसा मानिन्छ । पर्वविशेषले यस्ता सामग्रीको माग बढ्दा अहिले काम भ्याइनभ्याइ भएको भंगाहा-४ रामनगरका ५० वर्षीय काशी मुखिया विन बताउँछन् ।

‘अरु बेला यी सामान विक्रीनन्, प्लास्टिकका सामान प्रयोग बढेको । दीपावली र छठमा बाँसकै भाँडा चाहिने चलनले माग बढेको हो,’

काशी भन्छन्, ‘बाबुबाजेले सिकाएका काम हुनाले मेरो पुस्तासम्मले गर्दै छौं, छोरा-भतिजाले भने यो काम सिक्न ध्यान दिएनन् ।’ पहिलेपहिले दैनिक प्रयोजनमै यी सामान चलाइने हुँदा बाबुबाजेले यही पेसाबाट गुजारा गरे पनि अब भने बत्ताए । सीप भएका विन र डोम अहिले दिनरात नभनी काममा छन् । यो क्रम छठ पर्व सुरु हुने दिनसम्म चल्छ । रासस

बनाएर बेचिएको चैसाले भण्डै तीन-चार महिनाको गुजारा चल्ने गरेको विन र डोम समुदायका पाका व्यक्ति बताउँछन् । ‘यसैबेला कमाएको नगदले आवश्यकता पूरा गर्छौं,’ छिट्टीसहितका यी सामान बेच्न गौशालाबजार पुगेकी बर्दबास-१ की पारो मरिक (डोम)ले भनिन्, ‘यही पर्वको कमाइले केही महिनाको गुजारा र धियापुता (घरका ससाना नानीहरू)को खाने, खेल्ने रहर पूरा गर्छौं ।’

पर्वले गर्दा बाँस खोज्न जाने, फटाउने (चिर्ने), चोया र कप्टेरा बनाउने तथा मागअनुसारका सामान बनाउन भ्याइनभ्याइ छ । बनिस्केका सामान बजार पुर्‍याउनसम्मका काम सकेपछि बल्ल केही नगद हात पर्ने गरेको जलेश्वर-१ का रतन मरिकले बताए । सीप भएका विन र डोम अहिले दिनरात नभनी काममा छन् । यो क्रम छठ पर्व सुरु हुने दिनसम्म चल्छ । रासस

गुल्मीका ५१ प्रतिशत नागरिक स्वास्थ्य बिमाको पहुँचमा

तम्घास (प्रस)- सामाजिक सुरक्षाअन्तर्गत सरकारले ल्याएको स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमप्रति गुल्मीका नागरिकको आकर्षण बढ्दै गएको छ । स्वास्थ्य उपचारमा सहज पहुँच स्थापित गराउने उद्देश्यले स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमको सुरुआत गरिएको थियो ।

जिल्लाका ५१.६५ प्रतिशत नागरिकमा स्वास्थ्य बिमा पहुँचमा पुगेको छ । २०७८ सालको जनगणनाअसार जिल्लामा कुल दुई लाख ४६ हजार ८३६ जनसंख्या रहेकोमा एक लाख २७ हजार ३५५ जनाले स्वास्थ्य बिमा गराएका छन् । जसमा महिला ६५ हजार ६६६ र पुरुष ६१ हजार ६८९ जना रहेका छन् ।

सबैभन्दा बढी रेसुंगा नगरपालिकाका २४ हजार ५४१ जनाले स्वास्थ्य बिमा गराएका छन् । त्यसैगरी चन्द्रकोटका छ हजार ४००, छत्रकोटका १२ हजार २६३, धुर्कोटका १० हजार ३०५, गुल्मी दरबारका १० हजार २१०,

इस्माका सात हजार ३५० नागरिकले स्वास्थ्य बिमा गराएका छन् ।

त्यसैगरी कालीगण्डकीका छ हजार ७०३, मदानेका तीन हजार ६७६, मालिकाका आठ हजार १९९, मुसीकोटका सात हजार ८४१, रुरुक्षेत्रका १४ हजार ८५ तथा सत्यवतीका १५ हजार ७८२ नागरिकले स्वास्थ्य बिमा गराएको स्वास्थ्य बिमा बोर्ड गुल्मीका प्रमुख सुवास धिमिरेले जानकारी दिए ।

जिल्लामा हालसम्म शुल्क लाग्ने साधारण समूहतर्फ २१ हजार ३३ परिवारका एक हजार ५२४ परिवार र ५० प्रतिशत छुटमा ८८३ महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाका परिवारका चार हजार ६०२ जनाले स्वास्थ्य बिमा गराएका छन् । सरकारले ज्येष्ठ नागरिक, अपांग एवं विभिन्न रोग लागेकाहरूको परिवारलाई नि:शुल्क स्वास्थ्य बिमा पनि गराइएको छ । जसमा १७ हजार ७१२ ज्येष्ठ नागरिक नि:शुल्क बिमाको पहुँचमा

आएका छन् ।

‘क’ वर्गका अपांगतातर्फ ७९३ परिवारका तीन हजार ९९९ जना, एचआईभी एड्स संक्रमित १६६ परिवारका ४८२ जना, कृष्टरोगीका तीन परिवारका १२ जना तथा एमडिआर टिबीका छ परिवारका २५ जनाको पनि नि:शुल्क स्वास्थ्य बिमा गराइएको स्वास्थ्य बिमा बोर्ड गुल्मीका प्रमुख धिमिरेले बताए । गुल्मीमा २०७६ साल माघ १९ गतेदेखि स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम सुरु गरिएको थियो । सरकारले तीन हजार ५०० रूपैयाँमा एक परिवारका पाँच सदस्यसम्मको बिमा गर्दछ । जसमा एक लाख रूपैयाँबराबरको औषधि-उपचार नि:शुल्क प्राप्त गर्दछन् ।

त्यसैगरी परिवार संख्या पाँचभन्दा बढी भएमा प्रतियुक्ति ७०० रूपैयाँका दरले प्रथम बिमा शुल्कमा थपिँदै जाने र सो रकमले २० हजार रूपैयाँ उपचार खर्च प्राप्त हुने स्वास्थ्य बिमा बोर्डले जनाएको छ ।

Dharche Rural Municipality
Office of Rural Municipal Executive
Machhikhola, Gorkha

Invitation of Bid

Publication Date: - 2082-06-30 (2025-10-16 AD)

1. Dharche Rural Municipality, Machhikhola, Gorkha invites electronic bids from eligible bidders for following Works under National Competitive Bidding. Some of the qualification criteria are mentioned below, through details are in the bidding document.

S. N.	Contract No./ Bid No.	Description of work	Estimated Amount (Inclusive of VAT & Contingencies) (Nrs.)	Bidding Prodecure	Bid Security Amount (Nrs.)	Bid Price (Nrs)	Last date of Bid Submission and Time
1.	DRM/NCB/WORKS/02/082/83	Construction of Hulchuk Community Health Unit Building	73,62,974.22	Single Envelope	190000	3000	2025-11-16 12:00 Hours

Pre-bid Meeting : 2025-11-06 (11:00 hours)
Bidder Shall submit their bid electronically and download the bidding document from e-submission from Bolpatra.gov.np/egp

Chief Administrative Officer

ताल सुक्न थालेपछि संरक्षणमा चुनौती

ढोरपाटन (बागलुङ)- बागलुङमा ताल सुक्दै गएपछि संरक्षणमा चुनौती बढेको छ । जिल्लाको ढोरपाटन नगरपालिका-९ स्थित रुद्रताल, तमानखोला-२ स्थित बराह ताल, जैमिनी नगरपालिका-३ गाजा दह (ताल), काठेखोला गाउँपालिका-४ को खोर ताल, बागलुङ नगरपालिका-१० स्थित बराह तालमा पानी सुक्दै गएपछि संरक्षणमा चुनौती बढेको हो ।

एक दशक अगाडिसम्म बागलुङका ग्रामीण क्षेत्रमा सडक पुगेका थिएनन् । पछिल्लो समय गाउँ-गाउँमा मोटरबाटो पुग्न थालेपछि तालमा पानी कम हुँदै गएको ढोरपाटन-९ का धनबहादुर पुनले बताए । गाउँ तथा नगरपालिकाले सडक विस्तार तथा ताल व्यवस्थापन गर्ने भन्दै डोजर चलाएपछि तालमा पानीको सतह घटेर सुक्न थालेका उनको भनाइ छ । नेपालको एकमात्रै सिकार आरक्ष ढोरपाटन जाने सडक छेउमा रहेको तालले पर्यटकलाई आकर्षित गर्दै आएको थियो । सात वर्ष अगाडि नगरपालिकाले ताल सौन्दर्यकरण गर्न डोजर लगाएपछि करिब ९० प्रतिशत पानी सुकेको पुनले जानकारी दिए ।

पुनले भने, ‘पहिले रुद्रा ताल ठूलो थियो, धार्मिक आस्थाका हिसाबले यहाँ पूजाआजा गर्दा मनोकांक्षा पूरा हुन्छ भन्ने मान्यता थियो, यहाँको जलले स्नान गर्दा शरीरमा कुनै पनि रोग लाग्दैन भन्ने जनविश्वास थियो । अहिले पानी सुकेर हिलोमात्रै छ, जव यहाँ डोजर लगाएर सम्याउने काम भयो त्यसपछि तालको पानी सुक्यो, अहिले नामकोमात्रै ताल छ, तालमा पानी छैन ।’ जैमिनीको गाजा दहमा पनि डोजर लगाएपछि करिब ४० प्रतिशत पानी घटेको स्थानीय बताउँछन् । चार वर्ष अगाडि डोजर लगाएर तालको क्षेत्रफल विस्तार गरिएको थियो । काठेखोला गाउँपालिका-४ तंग्रामस्थित खोरताल छ वर्ष अगाडिसम्म पानीले भरिभराउ थियो । तालको बीचमा जमेको पानी बाढे महिना रहन्थ्यो । तर अहिले तालमा पानी होइन कमिला डुल्छन् ।

अधिक वर्ष २०७९/८० काठेखोला

गाउँपालिकाले डोजर लगाएर कंक्रीटको पर्खाल लगाएपछि ताल सुकेको स्थानीय गंगाबहादुर किसानले जानकारी दिए । गाउँमा जथाभावी सडक निर्माण र तालमा डोजर लगाएपछि पानी रितिएको उनको भनाइ छ । तालमा एकाएक पानी सुक्न थालेपछि आफूहरू चिन्तित भएको उनले बताए ।

‘तालमा पानी सुकेपछि चिन्ता बढ्नुका साथै स्थानीय अर्चामित भएका छौं । पाँच-छ वर्ष अगाडि पानीले भरिभराउ ताल अहिले पूरै रितै छ, यो ताल निकै ठूलो थियो, सफा पानी हुन्थ्यो । हामी सानो हुँदा यही पानी भरेर खान्थ्यौं, हावाले पात ल्याएर खसाले पनि चराले सफा गर्दथे,’ उनले भने, ‘तालमा डोजर लगाउनु गलत भयो, पानी रोक्नलाई गाउँपालिकाले सिमेन्टको पर्खाल लगायो, तर तालको पानी सबै सकियो ।’

तमानखोला गाउँपालिकाले पनि ताललाई व्यवस्थित गर्न ३० लाख रूपैयाँ लगानी गरेर संरक्षण थालेको थियो । अहिले संरक्षण गर्दा उल्टै ताल सुक्न थालेको छ । गाउँपालिकाले ताल संरक्षणका लागि तारबार लगाउनुका साथै त्यस वरपर थुप्रै पर्यटन पूर्वाधार निर्माण गरेको छ ।

गाउँपालिकाका अध्यक्ष जोकलाल बुढा मगरले पानीको स्रोत भएको ठाउँमा डोजर प्रयोग गर्दा मुहान सुक्न थालेको बताए । पालिकाले व्यवस्थित गर्न डोजर चलाउँदा विभिन्न ठाउँमा पानीको मुहान सुकेपछि अहिले त्यस्ता ठाउँमा उपकारण प्रयोग गर्न छोडिएको उनको भनाइ छ ।

बागलुङ नगरपालिका-१० स्थित भकुण्डेको बराह तालमा पनि पानी कम भएको छ । बागलुङ बजार नजिकै रहेको यो ताल पर्यटकका लागि आकर्षित गन्तव्य बनेको छ । अन्य तालको तुलनामा यो तालमा भने पानी अलि बढी देखिन्छ । यहाँ बिदाको समय आन्तरिक पर्यटक पुग्ने गरेका स्थानीय बताउँछन् ।

बागलुङ र पूर्वरुकुमको सिमानामा रहेको रिगतालमा पनि निसीखोला गाउँपालिकाले डोजर चलाएपछि २० प्रतिशत पानी घटेको स्थानीयको भनाइ छ । मध्यपहाडी लोकमार्गमा पर्ने पातीहाल्लेभन्दा केही माथिपट्टी पर्ने यो तालमा दैनिक आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक पुग्ने गर्छन् । पानीको मात्रा घट्दै गएपछि ताल संरक्षणमा चुनौती बढेको स्थानीय तथा सरोकार भएकाहरू बताउँछन् । रासस

प्रदेश अस्पतालमा विरामीलाई शय्या अभाव

पर्वत (प्रस)- जाडो याम सुरु हुन थालेसँगै पछिल्ला केही दिनयता प्रदेश अस्पतालमा विरामीको संख्या उल्लेख्य मात्रामा बढ्दै गएको छ । चाप बढ्दै गएपछि विरामीलाई शय्या अभाव भएको छ ।

विरामीलाई अस्पतालको आर्कस्मिक कक्षमै र कतिपय अवस्थामा भुईँमा राखेर उपचार गर्नुपर्ने बाध्यता बढेको पर्वत अस्पतालका मेडिकल सुपरिटेण्डण्ट डा. हेमन्त वाँस्तोलाले जानकारी दिए । उपचारका लागि आउने अधिकश विरामी भर्ना नै गर्नुपर्ने किसिमका रहेका उनको भनाइ छ । पछिल्ला केही दिनयता ‘जनरल वार्ड’का शय्या विरामीले भरिएपछि भर्ना गरेर राख्नुपर्नेलाई समेत आर्कस्मिक उपचारका लागि छुट्याइएका शय्यामा भर्ना गरेर राखिएको छ । डा. वाँस्तोलाला

अनुसार दैनिक ३५० जनाभन्दा बढी विरामीको ‘ओपिडी’ र ‘इमर्जेन्सी’ कक्षमा उपचार गरिएको छ । एकै दिनमा ३९६ जनासम्मको उपचार गरिएको उनले बताए ।

१५ शय्याको अनुमतिप्राप्त प्रदेश अस्पतालमा अहिले ६४ शय्या सञ्चालन गरेर सेवा सञ्चालन भइरहेको छ । अस्पतालमा रहेको कम जनशक्तिलाई परिचालन गरेर बिहान ७:०० देखि साँझ ७:०० बजेसम्म नै बहिरंग सेवा प्रदान

आर्कस्मिक कक्षमा बसेर उपचार सेवा लिइरहेका विरामीलाई भुईँमा नै राखेर भए पनि आर्कस्मिक अवस्थामा विरामीलाई सेवा दिनुपर्ने बाध्यता भएको उनको भनाइ छ ।

सिजनल फुल्का कारण एकै दिनमा १८ जनासम्म बालबालिकालाई भर्ना गरेर उपचार गरिएको डा. एनिस श्रेष्ठले बताए । उनीहरूमा मुख्यगरी ज्वरो, रुखाछोकी, बान्तालगायत समस्या देखिएको छ । यस्तै ज्येष्ठ नागरिकमा दम तथा श्वासप्रश्वासको समस्या छ । अस्पतालको आर्कस्मिक उपचारकक्षमा मात्र दैनिक करिब ४० जनाले सेवा लिइरहेका छन् । आर्कस्मिक कक्षमा आउनेहरूमा ज्वरो, दमसहितका श्वासप्रश्वास, भाडापखाला, बान्ता र केही सवारी दुर्घटनाका घाइते छन् ।

Government Pachrauta Municipality, Bara

Invitations for Bids

IFB No: -NCB/PMUN/W/11/2082-083

Date of Publication: 2082-06-30 BS

1. Pachrauta municipality benauli bara invites electronic bids only from eligible bidders for following works under NCB bidding procedure. Only eligible bidders with the following key qualifications should participate in the bidding for the contracts mentioned below.

S. N.	Project Name	Bid Doc. Fee (NRs)	Estimated Amount (Exclusive of VAT and Contingencies)	Bid Security Amount (NRs)
1	Wada No.06 bhari sadak dhalan tatha nala nirman NCB/PMUN/W/11/2082-083	3000.00	17244666.03	435000.00

à Last date of Bid Submission: Nov 16, 2025, Time: 12:00
à Bid Opening Nov 16, 2025, Time: 13:00 at office premise.

2. Revenue Account Details:

Office Name	Bank Name	Bank Address	Account Number	Office code/ Revenue Heading No.
Pachrauta Municipality. Bara	NMB Bank Ltd.	Pachrauta Municipality, Bara	140083164100010 (Rajaswa)	Office code: 80221403300 Revenue Heading no: 14229

3. Bidders are strongly Requested to mention the name of the Firm and the Contract ID in Revenue Voucher for Bid Document Fee. Single Revenue Voucher for a single Bid Document shall be submitted. In Case the bidder chooses to deposit Revenue for more than one bid through a single voucher then the bidders are strongly suggested to mention each Contract ID in Revenue Voucher for which the revenue has been paid. The Non compliance of this may result for declaring the Bid NON-RESPONSIVE.

4. Any additional information or query regarding the bids can be acquired by downloading the bids from the e-GP system of PPMO or by writing us in pachrautanam@gmail.com

भैरव अर्यालको नाममा स्थापित तीन पुरस्कार तीन स्रस्टालाई

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- भैरव अर्यालको स्मृतिमा स्थापित भैरव पुरस्कार तीन जना स्रस्टालाई प्रदान गरिएको छ । भैरव पुरस्कार गुठीले बुधवार यहाँ एक कार्यक्रम आयोजना गरी २०८२ सालको भैरव पुरस्कार कृष्ण प्रधान, हरिप्रसाद शर्मा वाङ्मय तथा विवश पोखरेललाई प्रदान गरेको हो ।

गुठीका अनुसार भैरव पुरस्कार भार त-सिलगुडी निवासी वरिष्ठ हास्यव्यंग्यकार कृष्ण प्रधानलाई प्रदान गरिएको हो । यो पुरस्कारको राशि रु एक लाख ११ हजार १११ रहेको छ । भैरव पुरस्कार पहिलो पटक नेपाल बाहिरका स्रस्टालाई समर्पण

गरिएको गुठीले जनाएको छ ।

त्यस्तै, रु एक लाख एक हजार १११ राशिको भैरव वाङ्मय पुरस्कार वरिष्ठ चित्र कलाकार हरिप्रसाद शर्मालाई प्रदान गरिएको छ । साथै रु ५१ हजार १११ राशिको भैरव प्रतिभा पुरस्कार विराटनगर मोरङका विवश पोखरेललाई प्रदान गरिएको छ ।

गुठीका अध्यक्ष रोचक घिमिरे, त्रिभुवन विश्वविद्यालयका उपकुलपति प्रा डा दीपक अर्याल, गोकर्णेश्वर नगरपालिकाका प्रमुख दीपक रिसाललगायतले पुरस्कार प्रदान गरेका हुन् ।

कार्यक्रममा पुरस्कृत स्रस्टावारेमा जानकारी गराउँदै साहित्यकार नरनाथ लुईटेल, केके कर्माचार्य, प्रमोद प्रधानलगायतले नेपाली साहित्यमा भैरव

अर्यालको योगदानबारे चर्चा गरे । साथै साहित्यकार खगेन्द्र संग्रौला, गोविन्द घिमिरे 'वेदमणि'ले भैरव अर्याल नेपाली व्यंग्य साहित्यका अद्वितीय प्रतिभा भएको बताए । पुरस्कृत स्रस्टाले भैरव अर्यालको नामको पुरस्कार प्राप्त गर्नु आफूहरूका लागि निकै गर्वको विषय भएको बताए ।

गुठीले पुरस्कार प्राप्तकर्ताको नाम छनोट गर्न साहित्यकार वसन्त रिजालको संयोजकत्वमा साहित्यकारद्वय नरेन्द्रराज पौडेल र प्रह्लाद पोखरेल सदस्य रहेको चयन समिति गठन गरेको थियो । गुठीको आजै सम्पन्न साधारणसभाले वरिष्ठ साहित्यकार रोचक घिमिरेको अध्यक्षतामा नयाँ कार्यसमितिसमेत चयन गरेको छ ।

रंजशाला

आइसिसी टी-२० विश्वकप एसिया एन्ड इस्ट एसिया प्यासिफिक छनोट

विश्वकप छनोटसँगै उत्साहित नेपाल सामोआसँग भिड्दै

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- दुई खेल अगाडि नै विश्वकपका लागि छनोट भएको नेपालले आज (बिहीबार) सामोआसँग खेल्दै छ । ओमानमा जारी आईसीसी टी-२० विश्वकप एसिया तथा

इस्ट एसिया प्यासिफिक छनोटको सुपर सिक्सअन्तर्गत अन्तिम खेलमा नेपालले सामोआसँग खेल्ने भएको हो ।

समूह २ को विजेताको रूपमा सुपर सिक्समा प्रवेश गरेको नेपालले यसअघि बलिया दुई प्रतिस्पर्धीलाई पराजित

गरेको थियो । त्यसपछि बुधवार युएई र सामोआबीचको खेल युएईले जितेपछि दुई खेल अगाडि नै विश्वकपमा प्रवेश गरेको नेपालले

बुधवार ओमानलाई ३८ रनले हराएको थियो । नेपाल र सामोआबीचको खेल नेपाली समयअनुसार सवा ४ बजे सुरु हुने छ ।

एएफसी महिला यू-१७ एसियन कप

तुर्कमेनिस्तानसँग रोकियो नेपाल

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- नेपालको एएफसी महिला यू-१७ एसियन कपमा पुग्ने सम्भावना कमजोर बनेको छ ।

पहिलो खेलको पहिलो हाफमा नेपालले

तुर्कमेनिस्तानसँग गोलरहित बराबरी खेलेको छ । थाइल्यान्डको चोनबुरी स्टेडियममा बुधवार सम्पन्न समूह 'एफ' को पहिलो खेलमा तुर्कमेनिस्तानसँग गोलरहित बराबरी खेलेको हो । योसँगै दुवै

टोलीले एक अंक जोडेका छन् । घरेलु टोली थाइल्यान्डको भने एक खेलबाट तीन अंक छ । समूह चरणको अन्तिम खेलमा नेपालले शुक्रवार थाइल्यान्डलाई चुनौती प्रस्तुत गर्नेछ । पहिलो खेलमा

तुर्कमेनिस्तानलाई १७-० ले पराजित गरिसकेको कारण अन्तिम खेलमा नेपालसँग बराबरी भए वा १७ गोलभन्दा कमले पराजित भए पनि थाइल्यान्ड एसियन कपमा पुग्नेछ ।

'एक्लो'को गीत 'एकलै बाँच्नु कुरु कुरु' सार्वजनिक

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- वैज्ञानिक कल्पनामा आधारित चलचित्र 'एक्लो'को गीत 'एकलै बाँच्नु कुरु कुरु' सार्वजनिक गरिएको छ । सार्वजनिक गीतमा अभिनेत्री कविता नेपाली फिचर्ड छिन् । गीतमा अभिनेत्रीको नृत्य र पहिरन आकर्षक छ ।

चलचित्रको कथा अनुसार तयार गरिएको बताइएको गीतमा गायिका शान्तीश्री परियारको स्वर, स्वप्निल शर्माको शब्द र रोहित शास्त्रीको सङ्गीत छ । गीतले फिल्मको चर्चा बढाउने निर्माण युनिटको विश्वास छ ।

'एक्लो' विश्वविख्यात कान्स फिल्म फेस्टिभलमा स्टलमार्फत आफ्नो अन्तर्राष्ट्रिय उपस्थितिको जनाएको चलचित्र हो ।

चलचित्रका निर्देशक प्रदीप शाही हुन् । शाहीले यसअघि दुई फिल्म निर्देशन गरिसकेका छन् ।

बेलायतमा लामो समयदेखि बसोबास गर्दै आएका शाहीले 'एक्लो'लाई हलडुडस्टरको प्रविधि र प्रस्तुतिसहित निर्माण गरेका छन् । फिल्म अंग्रेजी नयाँ वर्ष जनवरी १ (पुस १७

गते)बाट प्रदर्शनमा आउनेछ ।

चलचित्रमा प्रदीप खड्का, विजय लामा, सुनील थापा, दिया पुन, बेनिशा हमाल, दिनेश डीसी, कविता नेपाली, सुरजसिंह ठकुरी, एवं राज उप्रेती, त्रिचु राई, कृष्णभक्त महर्जन, विकास अधिकारी, दिग्गज खत्री, विनोद सुवेदी 'क्षितिज', श्रीशेष श्रेष्ठ र बालकलाकार जेमिन श्रेष्ठ र

स्योन सविक सिंह तथा बेलायती अभिनेता जेमी बेकनको पनि अभिनय छ । एनआरएन समूहको लगानी रहेको चलचित्रका कार्यकारी निर्माता विनोद सुवेदी 'क्षितिज' हुन् । फिल्ममा अभिनेता प्रदीप खड्काले पनि लगानी गरेका छन् । चलचित्रको छायांकन बाबु श्रेष्ठ, द्रष्ट निर्देशनमा राजु तामाङ रहेका छन् ।

EMIS CODE-720040002, SEE CODE-067, NEB CODE- 7252

श्री बैजनाथ माध्यमिक विद्यालय, जडेपानी

प्राविधिक तथा व्यवसायीक शिक्षा सञ्चालन गर्न अनुमति प्राप्त

बेदकोट न.पा.२, कञ्चनपुर

बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना

(प्रकाशित मिति: २०८२/०६/३० गते)

प्रस्तुत विषय सम्बन्धमा यस विद्यालयको मिति २०८२/०५/१८ गते प्रकाशित देहायको संरचना निर्माण गर्ने कार्यको बोलपत्र सूचनाअनुसार तपसिल बमोजिमको निर्माण व्यवसायीले पेश गरेको बोलपत्र न्यूनतम रूपमा मूल्याङ्कित तथा सारभूत रूपमा प्रभावग्राही भई विद्यालयको बोलपत्र मूल्याङ्कन समितिको मिति २०८२/०६/२८ गतेको बैठकको निर्णयबाट स्विकृतिका लागि छनौट भई सिफारिस भएकोले सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २७ को उपदफा २ (१) को प्रयोजनका लागि सम्बन्धित सबैका जानकारीका लागि ७ दिने सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

सि. नं.	योजनाको नाम (ठेक्का नं.)	बोलपत्रदाताको नाम र ठेगाना	कबोल अंक (भ्याट र पी.एस. बाहेक)	कैफियत
1.	Addition of first floor of 3S-12CR building of Baijhnath Ma. Vi. Japdepani (Thekka No. 01/BSS/LDG/2082/083)	New Bashuling Nirman Sewa , Bheemdatt-18, Kanchanpur	NRS. 62,04,526.86	

प्रधानाध्यापक

Government Pachrauta Municipality, Bara

Invitations for Bids

IFB No: -NCB/PMUN/W/12/2082-083

Date of Publication: 2082-06-30 BS

1. Pachrauta municipality benauli bara invites electronic bids only from eligible bidders for following works under NCB bidding procedure. Only eligible bidders with the following key qualifications should participate in the bidding for the contracts mentioned below.

S. N.	Project Name	Bid Doc. Fee (NRs)	Estimated Amount (Exclusive of VAT and Contingencies)	Bid Security Amount (NRs)
1	Wada No.08 bhari aawaskta anasar sadak dhalan tatha nala nirman NCB/PMUN/W/11/2082-083	3000.00	17244666.03	435000.00

Last date of Bid Submission: Nov 16, 2025, Time: 12:00

Bid Opening Nov 16, 2025, Time: 13:00 at office premise.

2. Revenue Account Details:

Office Name	Bank Name	Bank Address	Account Number	Office code/ Revenue Heading No.
Pachrauta Municipality. Bara	NMB Bank Ltd.	Pachrauta Municipality, Bara	140083164100010 (Rajaswa)	Office code: 80221403300 Revenue Heading no: 14229

3. Bidders are strongly Requested to mention the name of the Firm and the Contract ID in Revenue Voucher for Bid Document Fee. Single Revenue Voucher for a single Bid Document shall be submitted. In Case the bidder chooses to deposit Revenue for more than one bid through a single voucher then the bidders are strongly suggested to mention each Contract ID in Revenue Voucher for which the revenue has been paid. The Non compliance of this may result for declaring the Bid **NON-RESPONSIVE**.

4. Any additional information or query regarding the bids can be acquired by downloading the bids from the e-GP system of PPMO or by writing us in pachrautanam@gmail.com

मखमली तिहारका लागि भक्तपुरको सूर्यविनायक नगरपालिका-७ गुण्डुमा मखमली फूल टिपिँदै ।

तस्विर: रमेश गिरी/रासस

विद्युत् खरिदको प्रतिस्पर्धी दर तय गर्न ऊर्जामन्त्री घिसिङको आग्रह

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइमन्त्री कुलमान घिसिङले जलविद्युत् आयोजनाको विद्युत् खरिद विक्री सम्झौता (पिपिए)को प्रतिस्पर्धी दर तय गर्न विद्युत् नियमन आयोगलाई आग्रह गरेका छन् ।

आयोगको गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक प्रतिवेदन बुझ्दै मन्त्री घिसिङले जलविद्युत् आयोजनाबाट उत्पादित ऊर्जालाई थप सर्वसुलभ, प्रतिस्पर्धी र पारदर्शी बनाउन प्रतिस्पर्धी आधार दर तय गर्नुपर्ने आवश्यकता

औल्याए । आयोगका अध्यक्ष रामप्रसाद धितालले प्रतिवेदन मन्त्री घिसिङसमक्ष पेस गरेका थिए ।

आयोगका पदाधिकारीलाई निर्देशन दिँदै मन्त्री घिसिङले भने, 'सौर्य ऊर्जाको हाल प्रतिस्पर्धी आधार दर रहेको छ, जसले पिपिएलाई प्रतिस्पर्धी र पारदर्शी बनाएको छ, त्यसैगरी जलविद्युत् आयोजनाको पिपिएको वास्तविक मूल्य तय गर्न, प्रक्रियालाई स्तरीय बनाएर पिपिए प्रतिस्पर्धाबाट गर्न आधार दर तय गर्ने र बोलपत्रसम्बन्धी कागजात तयार गर्नुहोस् ।'

नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले हाल सौर्य

ऊर्जा प्रतिस्पर्धाबाट खरिद गर्दै आएको छ । त्यसका लागि प्रतिस्पर्धाको अधिकतम आधार दर प्रतियुनिट पाँच रूपैयाँ ९४ पैसा रहेको छ । जलविद्युत् आयोजनाको पिपिए दर वर्षा र हिउँदयामका लागि प्रतियुनिट दर क्रमशः चार रूपैयाँ ८० पैसा र आठ रूपैयाँ ४० रहेको छ ।

नियमनकारी निकायले गर्ने कामलाई प्रभावकारी बनाउन आयोगका पदाधिकारीलाई निर्देशन दिँदै मन्त्री घिसिङले निजी क्षेत्रलाई प्रवर्द्धन एवं प्रोत्साहन र प्राधिकरणलाई दिगो बनाउने गरी आफ्ना क्रियाकलापमा केन्द्रित हुन आग्रह गरे ।

गोदावरी फूलको प्रतियोगितात्मक प्रदर्शनी

■ प्रभाव संवाददाता

पाटन- १८औँ गोदावरी फूलको प्रतियोगितात्मक प्रदर्शनी २०८२ ललितपुरमा सुरु भएको छ । फ्लोरिकल्चर एसोसिएसन नेपालको आयोजनामा बुधवारदेखि सुरु भएको प्रदर्शनी कात्तिक २ गतेसम्म सञ्चालन हुने जानकारी गराइएको छ ।

प्रदर्शनीको उद्घाटन समारोहमा मन्त्रव्य राख्नुहुँदै कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयका सचिव डाक्टर गोविन्दप्रसाद शर्माले नेपालको पुष्प व्यवसायको विकास, विस्तर र प्रवर्द्धनका लागि व्यवसायीहरूले उठाएको मुद्दा सम्बोधनका लागि नीतिगत विषयमा सहजीकरण गर्ने बताए ।

'पुष्प व्यवसायको विकास र प्रवर्द्धनमा निजी क्षेत्रको मेहनतले आफ्नै प्रयासमा भए गरेको काम सराहनीय छ, पुष्प व्यवसायमा विश्वमा आएको परिवर्तन र अभ्यासलाई स्वीकार गरेर अगाडि बढ्नुपर्छ, गुणस्तरीय स्वनियमनलाई उच्चमीहरूले ध्यान दिनुपर्छ', उनले भने ।

उनले नेपाल सरकारले लागू गरेको वीउविजन नियमावलीका आधारमा आलंकारिक विरूवाहरूलाई दर्ता गर्ने कार्यलाई अगाडि

बढाइएको जानकारी गराउँदै नेपाली पुष्प व्यवसायको विकास र विस्तारका लागि अवैधानिक रूपमा आउने फूललाई रोकेर देशभित्रका पुष्प व्यवसायीहरूलाई प्रोत्साहन गर्न व्यवसायीहरूले नै सहयोग गर्नुपर्नेमा जोड दिए ।

'कृषि विधेयक तयार भएर पनि

संसद् नभएको कारणले अल्झिएर रहेको छ, कृषि क्षेत्रका हितलाई समेटेर कृषि नीति तयार भएको छ, मन्त्रिपरिषद्मा पठाउने तयारी भइरहेको छ, पुष्प व्यवसायीहरूको हितका लागि व्यवसायको संरचनाको जोखिमको मूल्यांकन गरेर विमा गर्ने व्यवस्थाका लागि

नीतिगत व्यवस्था गर्ने प्रयास जारी छ', उनले भने । उनले प्लास्टिकका फूलहरूलाई उपयोगमा नियन्त्रण गरेर पुष्प व्यवसायीहरूलाई प्रोत्साहनमा जोड दिनुपर्छ भन्दै देश बाहिरबाट आउने कृषिजन्य एवं पुष्पजन्य सामग्रीको क्वारेन्टाइन परीक्षणका विषयमा ध्यान दिएर

नियन्त्रण गर्ने काम गर्छौं भने ।

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासङ्घका उपाध्यक्ष वस्तुगत परिषद्का सभापति हेमराज ढकालले पुष्प व्यवसायको प्रवर्द्धनका लागि वीउविजनको विकास र प्रदर्शनीका लागि सुविधाको व्यवस्था गरि नुपर्नेमा जोड दिए । उनले जेनजी आन्दोलनमा घुसपैठ भएर समाजले पचाउन नसक्ने र २१ औँ शताब्दीमा नसुहाउने खालको अपराधिक काम भएको भन्दै त्यसलाई निरुत्साहित गर्दै व्यावसायिक वातावरण बनाउन सरकारले ध्यान दिनुपर्ने बताए ।

पुष्प विकास केन्द्रका प्रमुख रवीन्द्र थापाले प्रदर्शनीले पुष्प व्यवसायको प्रवर्द्धनका साथै रोजगारीमा समेत महत्वपूर्ण योगदान दिने धारणा राखे ।

फ्लोरिकल्चर एसोसिएर्न नेपालका अध्यक्ष राजेशभक्त श्रेष्ठले पुष्प व्यवसायको विकास र प्रवर्द्धनका लागि हरेक वर्ष लगातार रूपमा प्रतियोगितात्मक प्रदर्शनी गर्दै आइरहेको जानकारी गराए । पाँच दिनसम्म सञ्चालन हुने प्रतियोगितामा ९० वटा स्टल रहेका छन् । प्रदर्शनीमा रु ४० लाखभन्दा बढीको कारोबार हुने अपेक्षा गरिएको अध्यक्ष श्रेष्ठले जानकारी गराए ।

पर्सामा ९६३ घरेलु उद्योग दर्ता

वीरगञ्ज (प्रस)- गत आर्थिक वर्षमा पर्सामा रु एक अर्ब ६२ करोड ५६ लाख ८५ हजार ५०० लगानी गर्ने भन्दै नौ सय ६३ वटा नयाँ घरेलु उद्योग दर्ता भएका छन् ।

गत आवमा दर्ता भएका ती घरेलु उद्योगको स्थिरपूँजीतर्फ रु एक अर्ब पाँच करोड ७७ लाख नौ हजार ३६० रहेको छ । त्यस्तै चालुपूँजीतर्फ भने रु ६७ करोड ४४ लाख सात हजार पाँच सय ४० रहेको छ ।

घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय वीरगञ्जका प्रमुख उद्योग अधिकृत पवन पञ्जीयारले गत आवमा दर्ता भएका नौ सय ६३ घरेलु उद्योगले दुई हजार ८९८ जनालाई

रोजगारी सिर्जना गर्ने बताए ।

'पर्स जिल्लामा घरेलु उद्योग दर्ता गर्ने उद्यमीहरूको संख्यामा वृद्धि भइरहेको छ । गत आवमा दर्ता भएका घरेलु उद्योगले एक हजार ७३७ पुरुष र एक हजार १९१ जना महिलालाई रोजगारी दिने जनाएका छन्', उनले भने ।

कार्यालयका अनुसार गत आवमा जिल्लामा उत्पादकमूलक उद्योगतर्फ दुई सय १८ नयाँ उद्योग दर्ता भएका छन् । ती उद्योगको कूल पूँजी भने रु ४३ करोड ८२ लाख रहेको छ । कृषि तथा वन अन्य उद्योगतर्फ भने एक सय ४४ वटा उद्योग दर्ता हुँदा ती उद्योगको कूल पूँजी रु ३९ करोड ३५ लाख रहेको पञ्जीयारले जानकारी दिए ।

नेप्से परिसूचक २२ अंकले घट्यो

काठमाडौँ- धितोपत्र बजारमा बुधवार नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) परिसूचक २२ दशमलव ५८ अंकले घटेर दुई हजार ५०५ दशमलव ५८ को विन्दुमा आएको छ ।

कूल ३९८ कम्पनीको ७६ लाख ११ हजार ६६० किता सेयर ३५ हजार ७५० पटक खरिदविक्री हुँदा कारोबार रकम रु तीन अर्ब १० करोड १८ लाख ३० हजार ९४५ मा खुम्चिएको छ ।

म्युचुअल फण्ड शून्य दशमलव २४ प्रतिशतले बढेको बजारमा बाँकी सबै समूहका उपसूचक घटेका छन् । व्यापार दुई दशमलव शून्य नौ, अन्य समूह एक दशमलव २२

प्रतिशतले घटेको छ ।

त्यस्तै बैकिङ शून्य दशमलव ५४, विकास बैंक एक दशमलव १४, वित्त एक दशमलव १०, होटल तथा पर्यटन एक दशमलव शून्य छ, जलविद्युत् एक दशमलव १८, लगानी शून्य दशमलव ९८, जीवन विमा शून्य दशमलव ७५, उत्पादन तथा प्रशोधन शून्य दशमलव ३९, लघुवित्त शून्य दशमलव ५६ र निर्जीवन विमा समूह शून्य दशमलव ६५ प्रतिशतले घटेको छ ।

वित्तीयवासिन हाइड्रोपावर र समाज लघुवित्त वित्तीय संस्थाको सेयर मूल्यमा नकारात्मक सर्किट लागेको बजारमा मनकामना

इन्जिनियरिङ हाइड्रोपावर पाँच दशमलव ८७ र पञ्चकन्या माई हाइड्रोपावरको सेयर मूल्य पाँच दशमलव ७५ प्रतिशतले घटेका छन् । त्यस्तै कारोबारमा समता घरेलु लघुवित्त वित्तीय संस्थाको सेयर मूल्य छ दशमलव ९३ प्रतिशतले बढेको छ ।

कारोबार रकमका आधारमा सबैभन्दा बढी नेपाल रिइन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको रु २० करोड ५४ लाख चार हजार ३६७ बराबरको सेयर किनबेच भएको छ । कारोबार भएका सेयर संख्याका आधारमा युनियन हाइड्रोपावर लिमिटेडको सेयर दुई लाख ७३ हजार ३२२ किता खरिदविक्री भएको छ ।